



แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต
Guidelines for Solving Debt Problem of Phuket's People

วรลักษณ์ ระวั่งภัย
Woraluck Ravangpai

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Business Administration

Faculty of Management Sciences

Prince of Songkla University

2566

ชื่อสารนิพนธ์ แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ผู้เขียน นางสาววรลักษณ์ ระวังภัย

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรญา สุวรรณโณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรญา สุวรรณโณ)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ชื่อสารนิพนธ์ แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต
ผู้เขียน นางสาววรลักษณ์ ระวังภัย
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 คน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินมากที่สุดคือ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน แนวทางอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินมากที่สุดคือ การเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ส ำ ห ร ้ บ ก า ร วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมมารบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการวางแผนทางการเงินใน

ครัวเรือนด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนด้านการประนอมหนี้ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยด้านการ
ขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจาก
หน่วยงานภาครัฐและด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย

Minor Thesis Title	Guidelines for Solving the Debt Problem of Phuket's People
Author	Miss Woraluck Ravangpai
Major Program	Business Administration
Academic Year	2023

ABSTRACT

The guidelines for solving the debt problems of people in Phuket aims to study sustainable development goals (SDGs) and other theoretical concepts as a qualitative research approach. Data was collected through in-depth interviews with bank executives, cooperative executives, credit union executives, and borrowers from banks or financial institutions in Phuket province, totaling 6 individuals. This research also aims to identify factors related to debt issues that are correlated with the guidelines for solving the debt problems of people in Phuket as a quantitative research approach. Data was collected using questionnaires from 399 households residing in Phuket province. Statistical methods used in the research included descriptive statistics, which involved frequency, percentage, mean, and standard deviation calculations. Inferential statistics were used to analyze the data, including correlation coefficient calculations.

The study revealed that the SDGs that were most frequently incorporated into the guidelines for solving the debt problems included Goal 1: No Poverty and Goal 8: Promoting sustained economic growth, inclusive and sustainable, full-time employment, productive work, and suitable job opportunities for everyone. Other strategies which are most considered by the sample group included negotiating for debt restructuring. In the analysis of factors contributing to debt issues related to the guidelines for solving the debt problems of people in Phuket, 7 dimensions were identified: income, economy, expenses, attitudes, consumption behavior, debt purposes, and lack of financial management knowledge. These dimensions were found to be associated with strategies such as financial planning in households, increasing household income, debt consolidation, debt reduction

through principal and interest reduction, selling some assets to repay debt, seeking alternative lenders, participating in government assistance programs, and being personal bankruptcy.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์หัวข้อ แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือ จากรองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาคำแนะนำ ด้วยความหวังดีเสมอมา ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุญา สุวรรณโณ และรองศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และชี้แนะแนวทาง จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เป็นอย่างศึกษาขอกราบขอพระคุณสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ดร.รพีพรรณ เตชะพัฒนกุล ผศ.ดร.ศิริัญญา วิรุณราช และ ดร.จิตติมา ปฎิมา ประกร ที่กรุณาให้คำแนะนำ และให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณประชาชนในจังหวัดภูเก็ตผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนครอบครัว เพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกท่านที่ให้ปรึกษา คำแนะนำ และกำลังใจ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

วรลักษณ์ ระวังภัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
ABSTRACT.....	(3)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(8)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	5
1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค.....	13
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์.....	14
2.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs).....	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	22
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	26
3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	26
3.5 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	31
4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	65
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	66
5.2 อภิปรายผล.....	68
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก ผลประเมินคุณภาพแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม.....	77
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม.....	89
ประวัติผู้เขียน.....	102

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงถึงการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน.....	33
ตารางที่ 4.2 แสดงถึงการนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน.....	34
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.	36
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน.....	40
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านรายได้.....	41
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านเศรษฐกิจ.....	42
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านค่าใช้จ่าย.....	43
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านทัศนคติ.....	44
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านพฤติกรรมการบริโภค.....	45
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน..... 47

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน..... 48

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน.... 49

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน..... 49

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการประណอมหนี้..... 50

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย..... 50

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้..... 51

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน..... 51

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ..... 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนว ทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย.....	53
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน.....	54
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน.....	55
ตารางที่ 4.23 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิด ภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการประนอมหนี้.....	57
ตารางที่ 4.24 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย.....	58
ตารางที่ 4.25 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้.....	59
ตารางที่ 4.26 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน.....	61
ตารางที่ 4.27 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ	62
ตารางที่ 4.28 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะ หนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย.....	64
ตารางที่ 4.29 แสดงถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหา หนี้สิน.....	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากพูดถึงปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าปัญหาหนี้สินและความ เป็นอยู่ของประชาชนเป็นอีกปัญหาที่สำคัญเนื่องจากในปัจจุบันสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมโลกได้ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากปัญหาเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำ และปัญหาความไม่มั่นคงทางการเมือง รวมถึงการผันผวนของค่าเงินอีกทั้งในปี 2562 ประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะการแพร่เชื้อของโรคระบาด Covid-19 ซึ่งโรคระบาดดังกล่าวได้เข้ามาแพร่และก่อให้เกิดความเสียหายให้กับประเทศไทย โดยเฉพาะ การทำให้รายได้ครัวเรือนของประชาชนลดลงจากการถูกลดเงินเดือน หรือการสูญเสียรายได้จากการถูก เลิกจ้างงาน ซึ่งอาจจะทำให้แต่ละครัวเรือนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ทำให้เกิดการขาดสภาพคล่อง ทางการเงิน ส่งผลให้มาตรฐานชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนไทยทั้งประเทศลดต่ำลง ซึ่งอาจนำไปสู่ การกู้ยืมเงินจนกลายเป็นปัญหาหนี้สินตามมาได้ปัญหาหนี้สินของคนไทยเป็นปัญหาเรื้อรังมาเป็นเวลานาน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาปัญหาหนี้สินได้สร้างความทุกข์ยากให้แก่คนไทยเป็นจำนวนมากและต่อเนื่อง ทั้งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ถึงแม้รัฐบาลจะพยายามแก้ไข ปัญหาก็ตาม แต่ปรากฏว่าปัญหาหนี้สินก็ยังไม่ผ่อนคลาย นอกจากนี้ระดับหนี้สินครัวเรือนและปัญหา ความยากจนในประเทศก็ปรับตัวสูงขึ้นทุกๆปี (ณัฐพงษ์ ท่วมจันทร์, 2555)

ปัญหาหนี้ครัวเรือนสูงก่อตัวมาเป็นเวลาระยะหนึ่งแล้วและถูกซ้ำเติมให้มีความรุนแรงขึ้นด้วย วิกฤตโควิด-19 จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติ แห่งชาติพบว่า สัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ โดยเฉลี่ยของครัวเรือนไทยอยู่ในจุดที่ใกล้เคียงกับ ร้อยละ 30 มา ตั้งแต่ก่อนเกิดโควิด (ปี 2562) นั่นคือถ้าสัดส่วนนี้เพิ่มขึ้นจนเกินร้อยละ 30 ซึ่งเป็นจุดวกกลับ (Turning Point) การก่อหนี้ก็จะเปลี่ยนบทบาทจากการกระตุ้นเป็นการฉุดรั้งการบริโภคของครัวเรือน และเมื่อเกิด วิกฤตโควิดช่วงปี 2563-2564 เศรษฐกิจไทยถูกกระทบรุนแรง รายได้ครัวเรือนหายไปมาก ครัวเรือน จำเป็นต้องกู้ยืมเพื่อพยุงกำลังซื้อและรักษาระดับการบริโภค สัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้โดยเฉลี่ยจึงปรับตัว เพิ่มขึ้นเร็วเกินระดับร้อยละ 30 จนทำให้ภาระหนี้กลายเป็นปัจจัยฉุดรั้งการบริโภคและการฟื้นตัวของ เศรษฐกิจ และแม้รายได้ของครัวเรือนจะมีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แต่คาดว่า

ภาระหนี้ที่สูงจะยังคงเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจต่อไป เนื่องจากครัวเรือนจำเป็นต้องนำรายได้ที่เพิ่มขึ้นไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิมก่อน ทำให้ไม่สามารถใช้จ่ายได้อย่างเต็มที่ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

ในปี 2564 หนี้ครัวเรือนไทยขยับขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 14.58 ล้านล้านบาท เติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 3.9 จากข้อมูลเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานออกมาล่าสุด ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนไทยในปี 2564 ขยับขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 14.58 ล้านล้านบาท เติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 3.9 ใกล้เคียงกับการเติบโตของยอดคงค้างหนี้ในปี 2563 ที่ร้อยละ 4 เนื่องจากภาพรวมเศรษฐกิจไทยในปี 2564 ยังคงเติบโตทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพี ณ สิ้นปี 2564 ยังคงขยับสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 90.1 จากระดับร้อยละ 89.7 ในปี 2563 และข้อมูลสถิติในระดับครัวเรือนพบว่าการระบาดของโควิด-19 ที่ยืดเยื้อส่งผลกระทบต่อเนื้อทำให้ฐานะทางการเงินของภาคครัวเรือนอ่อนแอลง ขณะที่ยังมีครัวเรือนบางกลุ่มที่ยังอยู่ภายใต้มาตรการในการชำระหนี้ ซึ่งล้วนอ่อนไหวต่อสภาวะที่ไม่แน่นอนของเส้นทางการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และจังหวะดอกเบี้ยขาขึ้นในระยะข้างหน้า

ในโครงสร้างหนี้ครัวเรือน ณ สิ้นปี 2564 หนี้ส่วนใหญ่ของครัวเรือน 3 อันดับแรกคือ

- 1.) เงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 34.5 ของหนี้ครัวเรือนรวม
- 2.) เงินกู้เพื่อการประกอบธุรกิจ สัดส่วนร้อยละ 18.1 ของหนี้ครัวเรือนรวม และ
- 3.) เงินกู้เพื่อซื้อหรือเช่าซื้อรถยนต์/รถจักรยานยนต์ สัดส่วนร้อยละ 12.4 ของหนี้ครัวเรือนรวม

ประชาชนรายย่อยและภาคครัวเรือนมีการพึ่งพาบริการสินเชื่อที่ไม่ต้องใช้หลักประกันในการกู้ยืม เช่น บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลมากขึ้น เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องและแก้ไขปัญหารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เพราะภาพรวมเศรษฐกิจและรายได้ของภาคครัวเรือนในหลายๆ ส่วนยังคงไม่ฟื้นตัวขึ้นจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยืดเยื้อ

ปัจจุบันระดับหนี้ครัวเรือนของไทยอยู่ในระดับที่น่ากังวล ระดับหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยเพิ่มสูงขึ้นปัจจัยที่ทำให้ครัวเรือนมีรายรับไม่พอรายจ่าย ส่วนหนึ่งมาจากรายจ่ายไม่จำเป็น และส่วนใหญ่มามากจากภาระหนี้ที่สูง หนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของวัตถุประสงค์การกู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของหนี้ครัวเรือนพบว่า การกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม มาเป็นอันดับแรก อันดับสองคือใช้ส่วนตัว และอันดับสามคือใช้จ่ายด้านอื่นๆ ซึ่งแตกต่างจากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ที่ส่วนใหญ่เป็นการกู้เพื่อซื้อบ้านและรถยนต์ และจากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเป็นรายจ่ายก้อนใหญ่ที่ครัวเรือนที่มีหนี้และมีปัญหาควรรลด (กรุงเทพธุรกิจ, 2565)

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ของประเทศไทย และเป็นเกาะขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อยู่ในทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะ

ตู้ และอำเภอกลาง มีตำบล 17 ตำบล 96 หมู่บ้าน 61 ชุมชนจำนวนประชากรจังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 418,785 คน เป็นชาย 197,874 คน หญิง 220,911คน และมีครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 277,112 ครัวเรือน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2564)จังหวัดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย และเป็นเป้าหมายของการเดินทางจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก สภาพเศรษฐกิจในจังหวัดภูเก็ตถูกขับเคลื่อนจากภาคการท่องเที่ยวเป็นหลัก เมื่อเกิดสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือ โรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019) ที่ได้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวางในหลายประเทศทั่วโลก ได้ส่งผลให้เกิดการปิดประเทศและจำกัดการเดินทาง ส่งผลให้การท่องเที่ยวหยุดชะงักลง จังหวัดภูเก็ตที่มีความโดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทย ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการขาดรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติและชาวไทย เนื่องมาจากมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว ห้ามนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกประเทศ และห้ามเดินทางเข้า-ออกจังหวัดภูเก็ตยกเว้นกรณีจำเป็น ทำให้ธุรกิจโรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก และยังส่งผลไปถึงลูกจ้างพนักงาน แรงงานในจังหวัดและต่างจังหวัดที่เข้ามาทำงานในจังหวัดภูเก็ต รวมไปถึงประชาชนในจังหวัดภูเก็ตที่ประกอบอาชีพหลากหลาย ที่ต้องปิดการให้บริการไปในช่วงการระบาดครั้งแรก ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2563 และบางธุรกิจที่ต้องขาดทุนหนักถึงขั้นปิดกิจการลง(เถลิงศักดิ์ นุชประหาร, 2563) จากสถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน พ.ศ.2564 พบว่าจังหวัดภูเก็ตหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ที่ 285,240.04 บาท (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและสนใจที่จะทำการศึกษาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตมีหนี้สินมากมาย และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตทั้งนี้อาจจะนำแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาของโลก ตามเป้าหมายที่1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่เป้าหมายที่ 2 การยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัยเป้าหมายที่ 3 การสร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัยเป้าหมายที่ 8 การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และเป้าหมายที่ 16 การส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผลรับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ

1.2.2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้มีข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงบริษัทบริหารสินทรัพย์ ออกนโยบาย และขับเคลื่อนนโยบายช่วยแก้ไขหนี้ของประชาชน จังหวัดภูเก็ต

2. ผู้เป็นหนี้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ

3. เมื่อจบงานวิจัยนี้แล้ว จะได้หัวข้องานวิจัยต่อไป

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา : การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้หลัก SDGs และหลักการจัดการอื่น ๆ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร : ประชาชนที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

1.5.3 ขอบเขตด้านเวลา : ระหว่างเดือน ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ : จังหวัดภูเก็ต

1.6 ข้อจำกัดของงานวิจัย

เรื่องเกี่ยวกับหนี้สินผู้ให้ข้อมูลอาจจะปฏิเสธ จึงต้องหาผู้ให้ข้อมูลใหม่ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบตามกำหนด ซึ่งเวลาที่กำหนดไว้ 3 เดือน ในการทำวิจัยอาจจะไม่เพียงพอ

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

แนวทางแก้หนี้สิน หมายถึง วิธีการที่สามารถแก้หนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมให้ข้อมูลวิจัยได้

การแก้หนี้สินสำเร็จ หมายถึง ลูกหนี้หรือผู้เป็นหนี้ สามารถที่จะดำเนินชีวิตไปต่อได้โดยที่ยังไม่ถูกเจ้าหนี้ฟ้องร้อง ซึ่งเจ้าหนี้พึงพอใจต่อข้อตกลงในการชำระหนี้

ประชาชนจังหวัดภูเก็ตที่เป็นหนี้ หมายถึง ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตที่เป็นบุคคลไม่รวมนิติบุคคลที่มีหนี้สิน และจะต้องชำระเงินทั้งหมดคืนให้แก่เจ้าหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด

แนวทางการพัฒนาการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่ยั่งยืน หมายถึง เมื่อได้แนวทางการแก้หนี้แล้วสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินได้จริงและสามารถนำไปใช้ได้อย่างยาวนาน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์
- 2.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน

2.1.1 ความหมายของหนี้สิน

หนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนี้บุคคลภายนอกหรือสิทธิเรียกร้องที่บุคคลภายนอกมีต่อบุคคลหรือกิจการ ด้วยเหตุนี้หนี้สินจึงเป็นพันธะที่บุคคลหรือกิจการจะต้องชดใช้ไม่ว่าจะเป็นการชดใช้ด้วยเงินสดสินค้าหรือบริการ หรือสิ่งมีค่าอื่นใดก็ตาม (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ,2557 อ้างใน พิมลวรรณ เตชานุเบกษา,2558)

Williams et al., 2015 (อ้างถึงใน อรุณา มูลศรี,2558)ได้ให้ความหมายของหนี้สินไว้ว่า หนี้สิน หมายถึงภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดการไหลออกจากของทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

หนี้สินเป็นผลของรายการและเหตุการณ์บัญชีที่ได้เกิดขึ้นแล้วในอดีต ก่อให้เกิดภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งกิจการจะต้องจ่ายชำระหนี้สินนั้นให้หมดไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งภาระผูกพันคือหน้าที่และ

ความรับผิดชอบที่กิจการจะต้องปฏิบัติตามที่ตกลงไว้การชำระหนี้สินจะทำให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไป การชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันในปัจจุบันอาจทำได้หลายลักษณะ เช่น การจ่ายเงินสด การโอนสินทรัพย์อื่น การให้บริการของกิจการในอนาคต การเปลี่ยนภาระผูกพันเดิมเป็นภาระผูกพันใหม่โดยการก่อหนี้สินใหม่เพื่อชำระหนี้สินเดิม เป็นต้น (อรชума มูลศรี,2558)

ลักษณะที่สำคัญและประเภทของหนี้สินสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1) ลักษณะที่สำคัญของหนี้สิน

- เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันที่เกิดจากเหตุการณ์ในอดีตของกิจการ เนื่องจากการประกอบธุรกิจทางการค้า เช่น การซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ การให้บริการเป็นเงินเชื่อ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
- เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่เจ้าของกิจการต้องชดใช้ด้วยเงินสด สินทรัพย์อื่นหรือบริการตามที่ได้ตกลงกันไว้
- สามารถกำหนดมูลค่าของหนี้สินและวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ได้
- สามารถระบุผู้รับเงินได้

2) ประเภทของหนี้สิน

หนี้สินมีระยะเวลาในการชำระหนี้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับข้อตกลง ดังนั้นการจำแนกประเภทของหนี้สินจะพิจารณาจากความแตกต่างของระยะเวลาในการชำระหนี้ ซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาครบกำหนดในการชำระคืนภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ทำการกู้ อาจชำระด้วยเงินสดหรือสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ

2.2 หนี้สินระยะยาว (Long-term Liabilities) หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาในการชำระหนี้คืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติรัตนารณัฒนเศรษฐศาสตร์,2551 (อ้างถึงใน มนต์ธนา คงแก้ว,นิตพลพิชัย ดุลยวาทีตและกุลธีราทองใหญ่,2561)

ดังนั้นสรุปได้ว่าหนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของบุคคลหรือกิจการ ที่เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาแล้วส่งผลให้บุคคลหรือกิจการนั้นจะต้องชดใช้หรือชำระหนี้สินที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะ

จะเป็นการขอใช้ด้วยเงินสด สินค้าบริการ หรือสิ่งมีค่าอื่น ๆ ซึ่งการชำระภาระผูกพันดังกล่าวนั้นจะส่งผลให้บุคคลหรือกิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับหนี้ครัวเรือน

หนี้ครัวเรือนหมายถึง ภาระผูกพันทางการเงินของภาคครัวเรือนอันเกิดจากสมาชิกในครอบครัว ได้มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อการบริโภคสินค้าและบริการ ตลอดจนการนำไปประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ผู้ก่อหนี้จะต้องมีหน้าที่ในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยให้กับผู้ให้กู้ในระยะเวลาที่กำหนดอีกด้วย (กลางใจ แสงวิจิตร,พเนิน อินทระ และภูมิ ชีเจริญ,2562)

หนี้ครัวเรือน ตามคำนิยามของธนาคารแห่งประเทศไทย (2563)หมายถึง เงินกู้ยืมที่บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยได้จากสถาบันการเงิน ซึ่งเงินที่กู้ยืมนี้ผู้กู้จะนำไปใช้เพื่อการจับจ่ายใช้สอยต่าง ๆ หรือเพื่อประกอบธุรกิจก็ได้ หนี้ครัวเรือนที่พบในปัจจุบันนี้มีทั้งการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (กู้ในระบบ) และการกู้ยืมเงินกันเองในระหว่างประชาชนที่ไม่ได้มาจากสถาบันการเงิน (กู้นอกระบบ) ทั้งนี้ข้อมูลหนี้ครัวเรือนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอยู่จะครอบคลุมเฉพาะเงินให้กู้ยืมจากสถาบันการเงินเท่านั้น

ดังนั้นหนี้ครัวเรือนคือหนี้ที่ประชาชนกู้ยืมจากผู้ให้กู้ สถาบันการเงิน ผู้ให้บริการนอกระบบ หรือคนรู้จัก เพื่อนำเงินดังกล่าวไปใช้จ่ายตามความต้องการของผู้กู้ โดยการก่อหนี้หรือการกู้ยืมเงินนั้นช่วยให้ผู้กู้สามารถใช้จ่ายได้ทั้งในชีวิตประจำวัน และยามจำเป็น ซึ่งเกินกว่ารายได้และเงินออมที่มีอยู่ การก่อหนี้เปรียบเสมือนการนำรายได้ในอนาคตมาใช้ แม้จะทำให้เกิดการใช้จ่ายทำให้เศรษฐกิจขยายตัวในวันนี้ แต่ในอนาคตผู้กู้จำเป็นต้องทยอยชำระหนี้คืนทำให้รายได้ที่หามาเหลือใช้น้อยลง และหากครัวเรือนส่วนใหญ่ในระบบเศรษฐกิจก่อหนี้มากเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจผ่านการบริโภคของครัวเรือนในอนาคตจะลดลง และความสามารถในการรองรับเหตุการณ์ไม่คาดคิดน้อยลง

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะหนี้สิน

ความหมายของภาวะหนี้สิน

ภาวะหนี้สิน หมายถึง ความผูกพันทางกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้ มีความชอบธรรมที่จะบังคับอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่าลูกหนี้ให้จำต้องส่งมอบทรัพย์สินกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ (กิตติ สมสนั่น, 2548 อ่างไฉน ภัทรภรณ์ แก้วจรรย์, 2558)

ภาวะหนี้สิน หมายถึง การเป็นหนี้ครัวเรือน และหนี้ภายในท้องถิ่นครอบคลุมดังต่อไปนี้

1. การกู้ยืมพันธบัตรที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ถือว่าเป็นภาวะหนี้สินในระยะยาว
2. พันธบัตรของรัฐบาล
3. การเป็นหนี้อันเกิดจากการใช้เครดิตสินเชื่อ (ภัทรภรณ์ แก้วจรรย์, 2558)

ประเภทของหนี้สิน

ฐิติชญาภณ สุรินทร์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่าหนี้สินสามารถจำแนกประเภทตามที่มาของแหล่งการกู้ยืมได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. หนี้ในระบบ เป็นหนี้ที่ลูกหนี้ทำกับสถาบันทางการเงินหรือธนาคาร และอยู่ในระบบภายใต้การควบคุมของธนาคารหรือสถาบันการเงินของไทย ซึ่งหนี้ที่เกิดขึ้นในระบบนั้นมาจากการขอสินเชื่อผ่านธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยการขอสินเชื่อจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย หนี้ในระบบเป็นหนี้ที่มีกฎหมายรับรองหรือควบคุมลูกหนี้และทุกฝ่าย กฎเกณฑ์กติกา เงื่อนไข และข้อบังคับต่าง ๆ ของหนี้ในระบบจะมีความยุติธรรมมีการทำสัญญากู้ยืมไว้เพื่อเป็นหลักฐานการกู้ยืมหนี้ได้รับเงินครบถ้วนตามสัญญาที่กำหนด และเจ้าหนี้จะเรียกเก็บดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด หนี้ในระบบเมื่อมีการฟ้องร้องจะมีการบังคับจำนอง หรือขายทอดตลาดสินทรัพย์หรือหลักประกันตามขั้นตอน ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และลูกหนี้จะได้รับโอกาสที่จะต่อสู้กันในชั้นศาลได้อย่างเท่าเทียมกันละอยู่ภายใต้กฎหมายเหมือนกันไม่มีความเหลื่อมล้ำกัน

2. หนี้นอกระบบ เป็นหนี้ที่เกิดจากลูกหนี้ที่ไม่สามารถกู้กับสถาบันการเงินหรือธนาคารได้และเป็นหนี้ที่ไม่ได้รับรองจากกฎหมาย แต่เกิดจากการกู้ยืมกันเองระหว่างบุคคลสองฝ่าย อาจมีลักษณะการกู้ยืมที่แตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่จะเป็นการกู้ยืมที่ไม่มีการค้ำประกัน และการกู้ยืมหนี้นอกระบบอาจเกิดขึ้นเพียงแค่การขอยืมปากเปล่าก็ได้ หรืออาจมีการทำสัญญากู้ยืมกันขึ้นระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ แต่ถึงแม้จะมีการทำสัญญาเงินกู้แต่รายละเอียดในสัญญาก็จะเป็นข้อกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เจ้าหนี้กำหนดขึ้นมาเองตามความพอใจ การกู้เงินนอกระบบส่วนใหญ่ลูกหนี้จึงมักตกอยู่ในภาวะจำยอมจากเจ้าหนี้ และดอกเบี้ยที่คิดจากลูกหนี้จะแพงกว่าอัตราดอกเบี้ยในระบบซึ่งลูกหนี้อาจถูกเจ้าหนี้เอาเปรียบได้

2.1.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน

สุริยะ หาญพิชัย, เฉลิมพล จตุพร, และวสุสุวรรณวิหค, 2563; พิชญ์สินีวงษ์กาวิ, 2560; พรทิพย์ อังศุมงคล, 2560; อุษา อมรรักษ์ยาวิจารณ์, 2560; พรภัทร อินทรวรพัฒน์, สิริรัตน์เชษฐสุมน, และผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล, 2557 อ้างถึงใน ชนาภวิวัฒน์ ชันทะ และสุภาศพรพรรณ ตั้งตรงไพโรจน์, 2022 ได้สรุปไว้ว่าการเป็นหนี้เกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. รายจ่ายมากกว่ารายได้ นั่นคือมีค่าใช้จ่ายในแต่ละวันมากกว่ารายรับที่ได้
2. ไม่มีความรู้ทางการเงิน ขาดความรู้ในด้านการวางแผนทางการเงิน ไม่มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายภายในครอบครัว ซึ่งในแต่ละครัวเรือนควรกำหนดค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนไว้เพื่อไม่ให้เกินรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือน
3. การผ่อนสินค้าที่มีความจำเป็น ณ ช่วงเวลานั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับทำให้คุณค่าในการตัดสินใจและเหตุผล ณ เวลานั้น
4. รูปแบบการออมเงิน ไม่ได้ศึกษาวิธีการออมเงินในแต่ละเดือน เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน
5. การใช้เงินในอนาคต โดยการกู้เงินหรือการกดบัตรเครดิตออกมาใช้จ่ายก่อนแล้วผ่อนชำระคืนในภายหลัง
6. ซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์ ในกรณีที่ซื้อไว้เก็งกำไร เมื่อถึงเวลาฉุกเฉินจะเปลี่ยนเป็นเงินสดอาจจะใช้เวลานานเพราะบางพื้นที่อาจผันแปรมูลค่าเพิ่มได้ไวกว่าแต่บางพื้นที่อาจทำให้ราคาต่ำและไม่สามารถขายได้ทันท่วงทีทำให้ทุนที่ทำการซื้อเก็บไว้จมอยู่กับที่ดิน
7. ประกอบธุรกิจ การกู้เงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินในการทำธุรกิจโดยมองเพียงแค่ชอบโดยใช้ความรู้สึกเป็นตัวตัดสินใจโดยไม่ได้ศึกษาผลกำไรและวิธีการบริหารจัดการร้านอย่างรอบคอบทำให้เงินที่กู้มาลงทุนขาดทุนหรือก่อให้เกิดหนี้เสียไม่สามารถจ่ายคืนสถาบันการเงินหรือธนาคารได้
8. เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายเกินไป ปัจจุบันนี้สามารถทราบข่าวสารจากสถาบันการเงินที่มีการปล่อยสินเชื่อได้อย่างง่ายลูกหนี้สามารถเข้าถึงได้ง่ายบางประเภทไม่ต้องค้ำประกันก็สามารถกู้ได้ และบางประเภทสามารถกู้เพิ่มวงเงินจากเดิมได้อีกด้วย ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระหนี้ให้สูงขึ้นและทำให้โอกาสที่หนี้จะหมดนั้นเป็นไปได้ยาก
9. หนีจากการพนัน เป็นการนำเงินที่มีอยู่ไปเล่นการพนัน เช่น พนันบอลการเล่นหวยใต้ดิน

10. สถาบันการเงินให้วงเงินมากเกินไป ในการอนุมัติสินเชื่อบางประเภทมีการให้วงเงินลูกหนี้ที่สูงมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับรายได้ที่ได้รับทำให้มีเงินไม่เพียงพอต่อเงินงวดที่ต้องชำระหนี้ในแต่ละเดือน ส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระ

11. ภาระหนี้จากการค้ำประกัน การค้ำประกันกู้หนี้ยืมสินโดยเฉพาะบุคคลที่รู้จักซึ่งไม่สามารถปฏิเสธที่จะค้ำประกันได้เป็นสิ่งที่ผู้ค้ำจะต้องยอมรับความเสี่ยงร่วมกับลูกหนี้ หากปฏิเสธได้ควรหลีกเลี่ยงและแนะนำให้ใช้ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ค้ำประกันหรือใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันแทน

12. อัตราดอกเบี้ยต่ำ เป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ชวนดึงดูดให้ลูกหนี้ต้องการกู้เงินเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำซึ่งบางรายไม่ได้มองถึงความจำเป็นในการที่จะต้องใช้เงินกู้รวมถึงสินเชื่อบางประเภทที่สามารถจับกลุ่มรวมกันผลักดันกู้ค้ำประกันภายในกลุ่มเกิดการชักชวนกันจึงทำให้เข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่าย

13. ความประมาท อาจเกิดจากสิ่งไม่คาดคิดเช่น การเกิดอุบัติเหตุหรือป่วยซึ่งจะต้องได้รับการรักษาและต้องใช้เงินจำนวนมากและต้องหาหยียืมส่งผลทำให้เกิดภาระหนี้โดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

จะเห็นได้ว่าหนี้สินสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับตัวของผู้นั้นเอง เพราะความจำเป็นและเหตุผลของการก่อหนี้ของแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน ภาครัฐฯ ท่วมจันทร์ (2555) ได้จัดหมวดหมู่ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สิน ออกเป็น 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ด้านรายได้ ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอจ่าย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

2. ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศ ซึ่งทำให้มีรายได้ หรือผลประโยชน์การลดลงจนอาจทำให้ขาดทุน จึงต้องการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในการลงทุนประกอบอาชีพของตนเองหรือนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

3. ด้านค่าใช้จ่าย ประชาชนมีค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปเกินความจำเป็น ทั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน เช่น ค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจะต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน

4. ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค ประชาชนมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคในการใช้จ่ายที่มากเกินไปเกินความจำเป็น เช่น มีพฤติกรรมการเล่นการพนันหรือเล่นหวย การติดสิ่งเสพติด การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันเกิดจากแรงกระตุ้นของโฆษณาหรือค่านิยมทางวัตถุนิยมมากเกินไปก็จะใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากตามไปด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

คำว่า “ทัศนคติ” มาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ “Attitude” ทัศนคติ คือ ระดับของความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น หรือต่อสถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ แต่ทัศนคติของคนเรานั้นมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการศึกษา สิ่งแวดล้อม และการคมนาคมติดต่อมียังผลให้ทัศนคติของคนเปลี่ยนแปลงไปได้ เพราะบุคคลมีโอกาสสังสรรค์และแลกเปลี่ยนตลอดจนเลียนแบบความคิดเห็นกันได้มาก

ครัทช์ฟิลด์และบอลลาชี (Crutchfield and Ballachy) อ้างถึงใน ปรีชา วิทยากรณ์ (2559) ได้ให้ความเห็นว่า ทัศนคติอาจเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 4 ประการคือ 1) การตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้นคือ สิ่งใดตอบสนองความต้องการของตนได้บุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากสิ่งใดตอบสนองความต้องการของตนไม่ได้บุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น 2) การได้เรียนรู้ความจริงต่าง ๆ อาจโดยการอ่านหรือจากคำบอกเล่าของผู้อื่นได้ ฉะนั้นบางคนจึงอาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้อื่นจากการฟังคำติฉินที่ใคร ๆ มาบอกไว้ก่อนก็ได้ 3) การเข้าไปเป็นสมาชิก หรือสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง คนส่วนมากมักยอมรับเอาทัศนคติของกลุ่มมาเป็นของตน หากทัศนคตินั้นไม่ขัดแย้งกับทัศนคติของตนเกินไป 4) ทัศนคติเฉพาะบุคคล คือ ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์มักมองผู้อื่นในแง่ดีหรือในลักษณะศรัทธาหรือเลื่อมใส ส่วนผู้ปรับตัวยากนั้นจะมีทัศนคติในทางตรงข้ามคือ มักมองว่ามีคนคอยอิจฉาริษยาหรือคิดร้ายต่าง ๆ ต่อกัน

ดังนั้นทัศนคติคือ ความเชื่อและความรู้สึกกับบางสิ่งบางอย่างในสิ่งแวดล้อม และเราได้ทัศนคติมาโดยการเรียนรู้ เมื่อมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ จึงนำไปสู่การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ที่เป็นอารมณ์และความรู้สึก (Affective) ความคิด (Cognitive) หรือพฤติกรรม (Behavioral) ทัศนคติจะอยู่ค่อนข้างคงทน และแม้ว่าทัศนคติจะถูกอิทธิพลของประสบการณ์แต่มันก็มีอำนาจบงการพฤติกรรมได้และหากพูดถึงการก่อหนี้ของบุคคลการจะสร้างหนี้สินขึ้นมาได้นั้น บุคคลนั้นย่อมมีทัศนคติความต้องการที่จะสร้างภาระหนี้สินด้วยเช่นกัน ปณัฎ์ปวีณ รมรงค์นุรักษ์ (2558) อ้างถึงใน กานต์มณี การินทร์ (2565) กล่าวว่า การมีทัศนคติต่อการเป็นหนี้ในเชิงบวกมีโอกาสที่ระดับหนี้สินและภาวะการเป็นหนี้มากขึ้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การแสดงออกหรือการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้นหา การเลือกซื้อ และการใช้สินค้าหรือบริการ การประมวลผล หรือการจัดการรับสินค้าหรือบริการที่บุคคลนั้น คาดว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ฉัตยากร เสมอใจ (2550) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการหรือพฤติกรรมการตัดสินใจในการซื้อ การใช้ และการประเมินผลการใช้สินค้าหรือบริการของบุคคล ซึ่งจะมีความสำคัญต่อการซื้อสินค้าและบริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

มรกต วงศ์อรินทร์ (2563) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะหนี้สินมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับพฤติกรรม ในลักษณะของการแสดงออกเป็นการกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกทางร่างกาย ความคิด หรือความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก การกระทำที่แสดงออกนั้นอาจเป็นการกระทำที่ สังคมยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ และเมื่อปฏิบัติไปแล้วย่อมได้รับผลจากพฤติกรรมนั้น ถ้าผลที่ได้รับเป็นไป ด้วยความพึงพอใจก็มักจะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ถ้าผลที่ได้รับนั้นเป็นไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามก็จะ พยายามทำพฤติกรรมใหม่

การบริโภค หมายถึงการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค หรือบำบัดความต้องการของมนุษย์

ผู้บริโภค คือ ผู้ที่มีความสามารถในการซื้อสินค้าและบริการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือในครัวเรือน

ปัจจัยที่กำหนดความต้องการบริโภคของครัวเรือน

1. รายได้ผู้บริโภค รายได้ผู้บริโภคจะเป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภค
2. สินค้าและบริการ ความต้องการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภคจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับราคา สินค้าและบริการนั้น โดยราคามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณความต้องการซื้อ
3. รสนิยม ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภคเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ซึ่งรสนิยมของผู้บริโภคนั้นจะแตกต่างกันไปตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา
4. สังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษา สิ่งแวดล้อม การโฆษณา เหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้บริโภค
5. ฤดูกาล เมื่อฤดูกาลเปลี่ยนไปย่อมมีอิทธิพลให้ความต้องการซื้อของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป

6. การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้า การคาดคะเนเป็นการคาดการณ์ในเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลต่อการบริโภค

อัทฉุติ ยุทธวิธี, (2565) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการบริโภค หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ด้วยการแสดงออกทางกาย ด้วยสภาวะจิตใจและความรู้สึกในการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อนำมาตอบสนองความต้องการของตนเอง ครอบครัว หรือองค์กร ซึ่งแต่ละคนมีพฤติกรรมการแสดงออกและการตัดสินใจซื้อที่ต่างต่างกัน ทั้งนี้ความแตกต่างด้านพฤติกรรมการบริโภคของแต่ละคนนั้นยังขึ้นอยู่กับปัจจัยในด้านต่าง ๆ ด้วย เช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมในการใช้จ่ายเพื่อสินค้าฟุ่มเฟือยสิ่งอำนวยความสะดวก ซื้อสินค้าตามรสนิยม การบริโภคเกินความจำเป็น หรือการนำเงินไปใช้จ่ายเกี่ยวกับอบายมุขต่าง ๆ ยังเป็นสาเหตุของการเกิดภาวะหนี้สิน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการบริโภค คือ พฤติกรรมที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจและประเมินผลในสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของตนเอง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้ ใครได้หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดการความขาดสมดุลเนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้องพยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อร่างกายได้รับตอบสนองแล้ว ร่างกายมนุษย์ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง และก็จะเกิดความต้องการใหม่ ๆ เกิดขึ้นมา ทดแทนวนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด (พจนานุกรมในไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ ช่างเจริญ, 2557)

ความต้องการกับภาวะหนี้สินของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกัน เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมมีความต้องการ ตามธรรมชาติ ความต้องการของมนุษย์เกิดขึ้นโดยไม่มีที่สิ้นสุดตราบใดที่ยังมีสิ่งกระตุ้น สิ่งเร้า และแรงจูงใจให้เกิดความต้องการ เมื่อความต้องการมีมากแต่ไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการที่มีมากนั้นได้ เนื่องจากเงินเดือนที่ได้รับแต่ละเดือนหรือรายได้ไม่เพียงพอกับความต้องการในการใช้จ่าย จึงมีความจำเป็นที่ต้องไปกู้ยืมเงินมาเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น (มรกต วงศ์อรินทร์, 2563)

ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) ของ Abraham Maslow เป็นทฤษฎีจิตวิทยาเชื่อว่า คนเรามีความปรารถนาหรือความต้องการที่จะเติมเต็มความสมบูรณ์แบบในชีวิต (Self-actualized) กันทุกคน ซึ่งนับเป็นจุดสูงสุดของชีวิตโดยกว่าจะไปถึงจุดนี้ได้ นั้น ก็จำเป็นต้องได้รับการเติม

เติมในชั้นต่าง ๆ ให้ได้ก่อน โดยมาสโลว์ก็ได้สรุปลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) ไว้ 5 ชั้นด้วยกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สุดเพื่อความอยู่รอดและการดำรงชีพของมนุษย์ทุก ๆ คน โดยหากไม่ได้รับการตอบสนองเหล่านี้ก็อาจทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตหรือทำงานออกมาได้ดี ตัวอย่างเช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศหายใจ เสื้อผ้า ที่พกอาศัย

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety) เมื่อมนุษย์ได้รับการความต้องการขั้นพื้นฐานแล้ว ก็มีความต้องการที่มากขึ้นและมีความสลับซับซ้อนที่เพิ่มขึ้น ที่เรียกว่าความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในการใช้ชีวิตรวมถึงการวางแผนสำหรับอนาคต เช่น ความมั่นคงทางการเงิน การทำงาน เศรษฐกิจ ความปลอดภัยด้านสุขภาพ ทรัพย์สิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในการทำประกันภัยด้านต่าง ๆ และการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love/Belonging) ทุกคนต้องการเป็นที่รัก และได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อน ครอบครัว คนรัก เพื่อนร่วมงาน ผู้คนในสังคม กลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ โดยในขั้นนี้จะมีความเกี่ยวข้องของความสัมพันธ์ทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เพราะพื้นฐานของมนุษย์นั้นไม่ยากอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่อยากมีความกังวล และไม่ยากถูกทอดทิ้ง

ขั้นที่ 4 ความเคารพนับถือ (Esteem) เมื่อความต้องการทั้ง 3 ขั้นได้รับการเติมเต็มอย่างเต็มที่แล้ว ในขั้นที่ 4 คือการได้รับความเคารพนับถือจากผู้คนรอบข้าง เพื่อให้รู้สึกว่าคุณค่า ไม่รู้สึกอ่อนแอหรือต่ำต้อย เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเด่น ๆ การจบการศึกษาดี ๆ การเป็นส่วนหนึ่งของทีมกีฬา การทำงานอดิเรกทำต่าง ๆ เพื่อให้คนรอบข้างได้เห็นว่าคุณมีทักษะหรือความสามารถมากแค่ไหน

ขั้นที่ 5 ความสมบูรณ์แบบ (Self-actualization) จุดสูงสุดของความต้องการ คือ ความสมบูรณ์แบบในชีวิตหรือเรียกได้ว่าอยากเป็นทุก ๆ อย่างที่อยากเป็นและที่สามารถจะเป็นได้ โดยมาสโลว์เชื่อว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาขีดความสามารถและใช้มันอย่างเต็มที่เพื่อไปสู่ความสมบูรณ์แบบมากที่สุด โดยการที่จะมาสู่ในขั้นนี้ได้นั้นมนุษย์ต้องได้รับการตอบสนองจากทั้ง 4 ขั้นอย่างดีที่สุดก่อน

2.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง แนวทางในการพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชากรในปัจจุบัน โดยไม่ทำให้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการลดลง โดยการพัฒนาที่ยั่งยืนมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)
2. ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion)
3. การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นั้นมีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

เป้าหมายที่ 1: ขจัดความยากจน

เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5: บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง

เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 7: สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา

เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13: เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพลึบและครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17: เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobal การดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยสรุปการพัฒนาที่ยั่งยืนที่น่าจะนำมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขหนี้สินได้อาจจะเป็นข้อที่ 1-3 ข้อที่ 8 และข้อที่ 16

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐพงษ์ ท่วมจันทร์ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหงาว จำนวน 350 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะหนี้สินของประชาชนในเทศบาลตำบลหงาวส่วนใหญ่มีหนี้มีแหล่งกักเงินหมู่บ้านและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มีสภาพรายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายและส่วนใหญ่กู้เงินมาเพื่อใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงสุด คือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย

รองลงมาคือปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำสุด คือ คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหางว คือ การลดค่าใช้จ่าย การลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การหากิจกรรมเพิ่มรายได้ การบริโภคอาหารที่มีคุณภาพไม่แพง และต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการจัดหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้

ธัญพัทธ์ วัฒนจิรพันธุ์และจงจิต ลีอ่อนรัมย์ (2564) ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มเกษตรกรตำบลไร่หลักทอง อำเภอพนสนิมจังหวัดชลบุรีเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดเวทีสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรตำบลไร่หลักทอง ทั้ง 11 หมู่บ้าน จำนวน 110 คน ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกษตรกรเป็นหนี้สินของกลุ่มเกษตรกรคือเพื่อการลงทุนทางการเกษตร รองลงมาคือเพื่อนำมาใช้จ่ายในครัวเรือน เพื่อค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อนำมาซื้อสินค้าอุปโภค/บริโภคในครอบครัว ตามลำดับ และผลจากการประชุมย่อยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ใหญ่วัยบ้านหรือตัวแทนจำนวน 11 หมู่บ้านผลการวิเคราะห์สาเหตุและปัญหานี้สินของเกษตรกรจากปัจจัยภายในพบว่า เกษตรกรไม่วางแผนการใช้เงินหรือควบคุมการใช้จ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ กระบวนการผลิตหรือการทำนามีการดำเนินตามวิถีเดิมไม่มีการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้และไม่นำองค์ความรู้ใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ และไม่มีการศึกษาตลาดหรือวางแผนการผลิต ส่วนปัจจัยภายนอกพบว่าหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือแต่ไม่ยั่งยืน ไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องขาดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มฯ ภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงขึ้น และราคาผลผลิตที่เกษตรกรได้รับการกดราคาจากนายทุนหรือพ่อค้าคนกลาง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงพบว่าการสร้างรายได้เสริมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในขั้นที่ 2 คือ การรวมกลุ่มในการทำฟาร์มเห็ดนางฟ้าและแปรรูปอาหารเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรในการผลิตสินค้าชุมชนให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และแนวทางในเชิงนโยบายที่หน่วยงานภาครัฐร่วมส่งเสริมแก้ไขปัญหานี้สินพัฒนาส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรได้รับทักษะการเรียนรู้ทางด้านการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญปราชญ์ชุมชนเพื่อนำแนวคิดการทำเกษตรแบบลดต้นทุนและเป็นแนวทางในการทำการเกษตรสมัยใหม่

มนต์ทนา คงแก้วนัดพลพิชัย ดุลยวาทีตและกุลธีรา ทองใหญ่ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่องสถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด มีขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครัวเรือนที่ตั้งอยู่จริงในพื้นที่ตำบลทะเลน้อยอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 337 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาและสาเหตุของหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่มาจากระดับการบริโภคของครัวเรือนที่สูงขึ้น รองลงมา คือความต้องการถือเงินเพื่อการลงทุนของครัวเรือน นั่นคือระบบสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าหนี้ในระบบระดับรายได้ไม่แน่นอน

และไม่พอเพียงต่อรายจ่ายอุปโภคและบริโภค และพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยตามลำดับ ส่วนการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมา คือการตระหนักถึงความสำคัญของเงินฉุกเฉินเพื่อสำรองใช้เมื่อยามจำเป็น การนำเงินไปลงทุนอื่น ๆ เพื่อต่อยอดรายได้ให้เพิ่มมากขึ้นและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการใช้จ่ายเงิน ตามลำดับ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการบริหารจัดการเงินหนี้สินและการออมแก่ครัวเรือน รองลงมาคือ การกระจายรายได้และส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน การควบคุมการปล่อยสินเชื่ออย่างไม่เป็นธรรมของเจ้าหนี้หรือระบบการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การรณรงค์ให้เข้าใจถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในครัวเรือน และการสนับสนุนการลงทุนจากเอกชนเพื่อการจ้างงานของคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ

ชนาภิวัดน์ ชันทะ และสุภาศักดิ์พรธน์ ตั้งตรงไพโรจน์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องหนี้ครัวเรือนไทยกับแนวทางแก้ไขให้ยั่งยืน ซึ่งบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การหนี้ครัวเรือนไทยในปัจจุบัน ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนอย่างยั่งยืน โดยนำเสนอให้เห็นว่าหนี้ครัวเรือนของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเพิ่มขึ้นของหนี้ครัวเรือนนี้สวนทางกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หยุดชะงักลงในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงมีนัยสำคัญต่อรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน เกิดเป็นวิกฤติหนี้สิน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ของครัวเรือน เช่น การใช้จ่ายเงินเกินตัวจากทัศนคติ “ของมันต้องมี” และการเข้าสู่ยุคโซเชียลมีเดียที่เทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวกในการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์แบบขาดการยับยั้งชั่งใจ, การขาดความรู้ทางการเงิน, การถูกดึงดูดด้วยโปรโมชั่นการผ่อนสินค้า, ขาดการออมเงินและมีพฤติกรรมทางการเงินที่ไม่ดี, เน้นการใช้เงินในอนาคตมากเกินไปจนความจำเป็น, ขาดการแบ่งเงินสดในมือไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน, เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย, การพนัน, อัตราดอกเบี้ยต่ำดึงดูดให้ก่อหนี้เพิ่ม แนวทางการแก้ไขหนี้ที่ยั่งยืนจึงควรเริ่มตั้งแต่ตัวผู้กู้ ควรวิเคราะห์สถานะภาพทางการเงินของตนเองก่อนเพื่อตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ก่อนที่จะมีหนี้เพิ่ม ซึ่งจะเชื่อมโยงถึงความสามารถในการชำระหนี้คืนให้แก่สถาบันการเงิน และหากู้ตัวว่ามีปัญหาสภาพคล่องไม่สามารถหาเงินมาชำระเจ้าหนี้ได้ก็ควรเร่งทำการแก้ไข หลีกเลี่ยงการผัดผ่อนชำระหนี้ โดยมีแนวทางดังนี้ 1) เป็นหนี้ไม่ใช่ขาดกร ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องหนี 2) เจรจากับเจ้าหนี้เมื่อมีจดหมายเตือน 3) คำนวณดอกเบี้ยผัดผ่อนชำระหนี้เพื่อลดภาระหนี้ 4) ขอปรับโครงสร้างหนี้ก่อนเป็นหนี้เสีย 5) หาทางรอดให้กับผู้ค้าประกัน และ 6) การตัดวงจรของหนี้เสีย

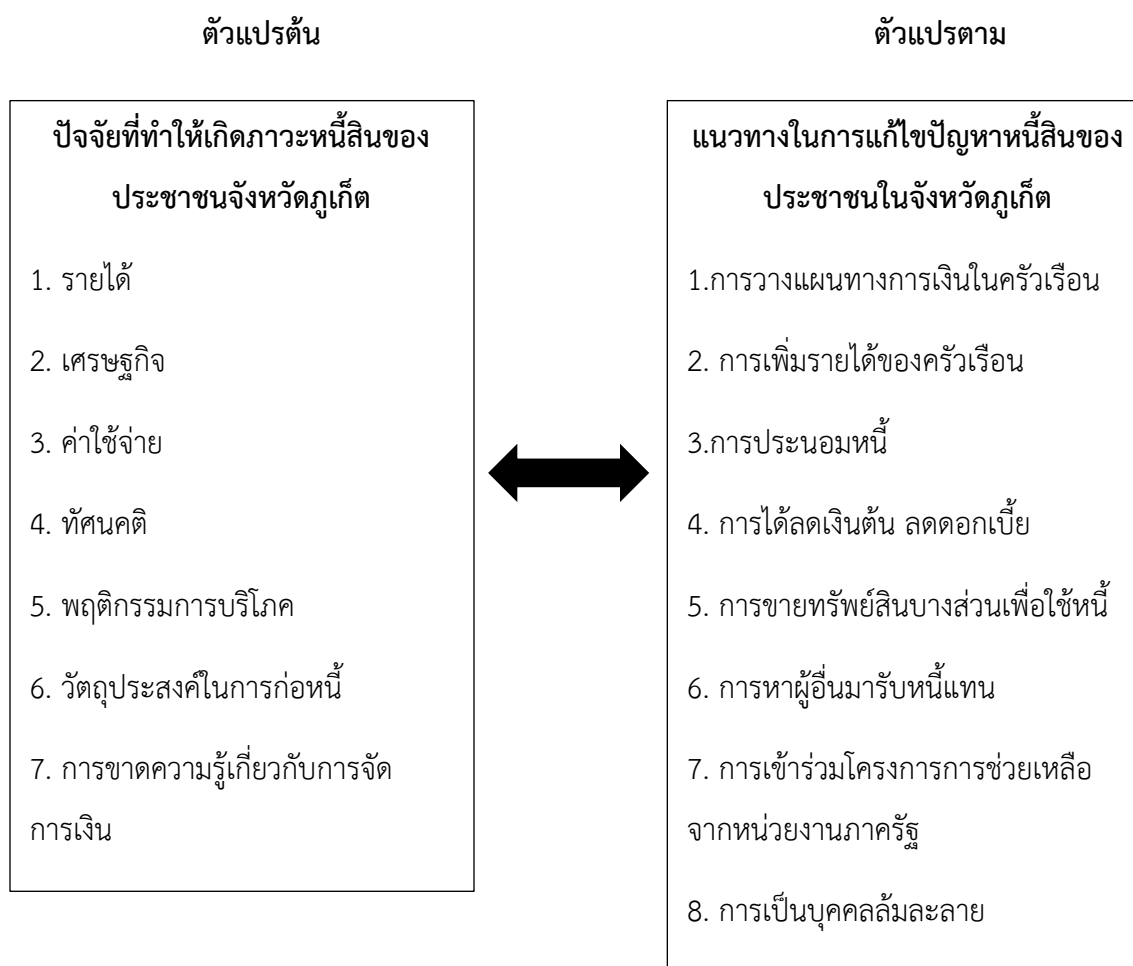
กฤติมา สระทองคำ (2557) ทำการศึกษาเรื่องสาเหตุหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงานนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง อำเภอศรีราชา

จังหวัดชลบุรี จำนวน 399 คน ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของปัญหาหนี้สินมาจากการที่รายได้เพียงพอต่อรายจ่าย การรับภาระค่าใช้จ่ายเพียงคนเดียว การกู้มาประกอบธุรกิจ การกู้ยืมเพื่อชำระค่าเล่าเรียนให้บุตรหลาน การเสี่ยงโชคอื่น ๆ การดื่มสุรา และการกู้เพื่อซื้อบ้าน ความเห็นของพนักงานที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การวางแผนการเงินให้พนักงาน การจัดสวัสดิการด้านเงินกู้ การให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน การสร้างอาชีพเสริม และการหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสม โดยที่สาเหตุของปัญหาหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และระดับภาระหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

พิมลวรรณ เดชานุเบกษา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สินของประชากรในตำบลเขวาสี อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรหมู่บ้านเขวาสี ตำบลเขวาสี อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 80 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาหนี้สินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านพฤติกรรมผู้บริโภค ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านรายได้ การจัดการหนี้สินของประชากรพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สินด้านการดำเนินตามวัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้ อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน ด้านการชำระคืนเงินกู้ ด้านความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาทางด้านหนี้สิน และด้านการวางแผนใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน ด้านการชำระคืนเงินกู้ ด้านความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาทางด้านหนี้สิน และด้านการวางแผนใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สินด้านการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับน้อย

2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนจังหวัดภูเก็ตได้ ดังนี้



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาด้วยวิธีเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้สัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 3.5 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ต

การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 277,112 ครัวเรือน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2564)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 คน (Morse,1994)

การวิจัยเชิงปริมาณ

จากการกำหนดขอบเขตของประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 277,112 ครัวเรือน ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการของ Taro Yamane ที่มีความเชื่อมั่น 95% ความแปรปรวน 5% คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (วิษระ แยมชู,2563) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ดังนี้

จากสูตร
$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่าสูตรจะได้
$$n = \frac{277,112}{1+277,112 (0.05)^2}$$

$$n = \frac{277,112}{1+277,112 (0.0025)}$$

$$n = 399 \text{ ครัวเรือน}$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 ครัวเรือน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) จากจำนวนประชากรที่ได้กำหนดขอบเขตไว้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้เครื่องมือในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป โดยคำถามที่ใช้ใน คือ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งและช่องทางที่สามารถติดต่อได้

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ จำนวน 2 ข้อ คือ 1.) ท่านมีแนวทางในการค้นพบวิธีการแก้หนี้สิน โดยที่ท่านปฏิบัติหรือพบเห็นการปฏิบัติของประชาชน และทำให้สามารถมีแนวทางแก้หนี้สิน จนทำให้ท่านมีวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจนได้แก่อะไรบ้างและ 2.) หากเน้นในเรื่องแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และเป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพที่รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ ท่านนำมาใช้ในการแก้หนี้สินหรือไม่ หากใช่ ใช้อย่างไร

3.2.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต แบบสอบถามในครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอ้างอิงจากกรอบแนวคิด ซึ่งได้มาจากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ โดยมีลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ การมีหนี้สินเพศ อายุ ระดับการศึกษาสถานภาพจำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน แหล่งที่มาของหนี้สิน และวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกรับ (Checklist) โดยรายละเอียดของคำถามมีการปรับปรุงมาจาก ญัฐพงษ์ ท้วมจันทร์ (2555)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน ซึ่งจะประกอบด้วย รายได้ เศรษฐกิจ ค่าใช้จ่าย ทัศนคติ พฤติกรรมการบริโภค วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และขาดความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเงิน โดยรายละเอียดของคำถามมีการปรับปรุงมาจาก พิมพ์วรรณ เดชานุเบกษา (2558) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน โดยกำหนดค่าคะแนนช่วงน้ำหนักไว้ 5 ระดับ แบ่งเกณฑ์การให้ระดับความคิดเห็นเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนการประណหนี้ การได้ลดเงินต้นลดดอกเบี้ย การขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ การหาผู้อื่นมารับหนี้แทน การเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และการเป็นบุคคลล้มละลาย โดยรายละเอียดของคำถามมีการปรับปรุงมาจาก กฤติมา สระทองคำ (2557) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยกำหนดค่าคะแนนช่วงน้ำหนักไว้ 5 ระดับ แบ่งเกณฑ์การให้ระดับความคิดเห็นเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความเห็นคะแนนในการอภิปรายผล ได้มาจากการคำนวณโดยสูตรคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น ในแต่ละช่วงของคะแนนของระดับชั้นจะมีค่าเท่ากับ 0.8 คิดเป็นช่วงการแบ่งคะแนนระดับความคิดเห็นในแต่ละระดับชั้นได้ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

วิจัยเชิงคุณภาพ และวิจัยเชิงปริมาณ เริ่มต้นจากการทบทวนวรรณกรรมหรือแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับปัญหา และวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพจะสร้างเครื่องมือการวิจัยเป็นวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ส่วนวิจัยเชิงปริมาณจะสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งสะท้อนมาจากปัญหา และวัตถุประสงค์ที่ต้องการค้นพบ จากนั้นกำหนดการใช้สถิติในการวิเคราะห์ และการตั้งสมมติฐาน แล้วจึงสร้างเครื่องมือในการวิจัยและแบบสอบถาม

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทั้งเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ และเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ การตรวจสอบเครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง การนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการ

ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

+1 คะแนน หมายถึง แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คะแนน หมายถึง แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คะแนน หมายถึง ไม่มีความแน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) หากค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 0.5 จึงถือว่าแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สามารถนำไปใช้สอบถามได้ (RovinelliHambleton, 1977 อ้างถึงใน เศรษฐวิสุภพรมสิทธิ์, 2564) ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง สามารถหาได้จากการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ IOC คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

หากค่าสัมประสิทธิ์ ความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ยเกินกว่า 0.5 จึงถือว่าแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สามารถนำไปใช้สอบถามได้

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเนื้อหา (Content Reliability) หมายถึง การตรวจสอบความคงที่แน่นอนของข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

การวิจัยเชิงคุณภาพสามารถหาค่าความเชื่อมั่นของเนื้อหา ได้โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจัดพิมพ์เนื้อหาให้สมบูรณ์ครบถ้วน และให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยืนยันหรือแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา

การวิจัยเชิงปริมาณสามารถหาค่าความเชื่อมั่นของเนื้อหาได้โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ ประกร จำนวน 30 ตัวอย่าง จากนั้นทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค หาก

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่คำนวณได้มีตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป แบบสอบถามสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้ (Cronbach. 1970 อ้างถึงใน เศรษฐวิสุทธิพรหมสิทธิ์, 2564) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคสามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

โดย α คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

n คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบจริยธรรม (จริยธรรมในมนุษย์) หมายถึง การนำแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาตรวจสอบว่าข้อคำถามในแต่ละข้อมีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่และข้อคำถามรวมถึงกระบวนการสอบถามมีความเหมาะสมเพียงใด

3.5 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 1 ยื่นหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัยและหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถึงผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ต เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยพร้อมแนบกำหนดการนัดหมายสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้รับการอนุญาตในการเข้าสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตรงตามกำหนดการนัดหมาย และสัมภาษณ์เป็นเวลา 30 นาที ต่อ 1 คน

ขั้นตอนที่ 3 ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการขออนุญาตบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์หากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่อนุญาตให้มีการบันทึกเสียง ผู้วิจัยจะไม่ทำการบันทึกเสียง หรือลักลอบบันทึกเสียง

ขั้นตอนที่ 4 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำไปสังเคราะห์ออกเป็นประเด็น แล้วจึงทำการจัดพิมพ์ข้อมูลการสัมภาษณ์ จากนั้นส่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทำการยืนยัน หรือแก้ไขความถูกต้องของข้อมูลการสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง พร้อมขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้รับแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากนั้นทำการสังเคราะห์ข้อมูลโดยการจับประเด็นข้อมูลที่เหมือนกันในแต่ละประเด็นออกเป็นหมวดหมู่

ขั้นตอนที่ 2 นำประเด็นข้อมูลที่แบ่งออกเป็นหมวดหมู่มาให้ระดับความเห็นจากมากไปน้อยค่านวนเป็นร้อยละ และบรรยายถึงรายละเอียดที่พบ

การวิจัยเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เพื่ออธิบายลักษณะโดยทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวกับภาวะหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน 1.3.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2561)
แสดงขนาดของความสัมพันธ์ ดังนี้

$r = 0$	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
$r < 0.40$	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันน้อย
$0.40 \leq r < 0.60$	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
$r \geq 0.60$	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันมาก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 399 ชุด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

r แทน ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

Sig. แทน ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน

* แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ตอนที่ 2 การนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 6 คน โดยคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อแสดงทัศนะเกี่ยวกับการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบกับการพิจารณาสำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงถึงการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	จัดอันดับการนำมาประกอบการพิจารณา
เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน	1
เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน	1
เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย	2
เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ	3
เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย	4

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เลือกนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน มาเป็นอันดับ 1 เนื่องจากหากทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าถึงแหล่งการสร้างรายได้ที่ดี จะทำให้ทุกคนมีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่ายของตนเอง ทำให้เป็นหนี้้น้อยลง หรืออาจจะสามารถแก้ไขหนี้สินเหล่านั้นได้ ทุกคนก็จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และภาครัฐควรสร้างหลักประกันส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีงานทำมีรายได้ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน และขจัดความยากจนออกไป อันดับที่ 2 คือเป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เนื่องจากการที่ลูกหนี้สามารถปลดหนี้ได้ และได้หลักประกันคืน จะทำให้ลูกหนี้ลดภาวะความเครียดลงได้ เนื่องจากไม่ต้องกังวลว่าจะไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่ต้องกลัวว่าเจ้าหน้าที่จะมายึดทรัพย์เพื่อขายทอดตลาดเมื่อไหร่ หากสามารถแก้ไขปัญหาหนี้เหล่านั้นได้ก็สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข อันดับที่ 3 คือเป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและ

ครอบคลุมในทุกระดับ เนื่องจากการให้ความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันแก่ลูกหนี้ทุกกลุ่ม ในการพิจารณาแนวทางการปรับโครงสร้างหนี้ โดยเน้นพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้จากรายได้หรือหลักประกันเป็นหลัก ภายใต้แนวคิดให้ลูกหนี้มีโอกาสเริ่มต้นใหม่ สามารถกลับมาประกอบอาชีพได้อีกเพื่อสร้างตัวสร้างครอบครัวได้ใหม่ และไม่เป็นภาระของสังคม จะส่งผลให้สังคมสงบสุขน่าอยู่ขึ้น และทำให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน และอันดับที่ 4 คือ เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย เนื่องจากเมื่อทุกคนมีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่าย มีหนี้สินลดลงหรือไม่มีหนี้สิน ก็จะสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถที่จะเลือกอุปโภคและบริโภคสิ่งต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของตัวเอง

ตอนที่ 2 การนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 6 คน โดยคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อแสดงทัศนคติการนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงถึงการนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	จัดอันดับการนำมาประกอบการพิจารณา
การเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้	1
การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ	2
การวางแผนการออมเงิน	2
การศึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้	2
การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น	3
การขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้	3
การไม่ก่อหนี้เพิ่ม และชำระหนี้เดิมให้หมด	4

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เลือกนำแนวทางการเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน เป็นอันดับที่ 1 เนื่องจากการขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะทำให้ลูกหนี้มีแนวทาง หรือข้อตกลงในการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขหนี้ แนวทางการหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ การวางแผนการออมเงิน และการปรึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้ เป็นอันดับที่ 2 เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีค่าครองชีพสูง การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อรายจ่าย และมีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ การออมเงินจะช่วยให้ประชาชนรู้จักประหยัดเงินมากขึ้น ทำให้มีเงินเหลือจากการใช้สอยเพื่อนำไปชำระหนี้ได้ และการปรึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้จะทำให้ลูกหนี้มีแนวทางและสามารถแก้ไขหนี้ได้ตรงจุด เลือกแนวทางการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และการขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน เป็นอันดับที่ 3 เนื่องจากหากลูกหนี้ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน จะทำให้มีโอกาสในการก่อหนี้เพิ่มได้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นดังนั้นการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไปจะทำให้มีเงินเหลือเพียงพอที่จะสามารถนำมาชำระหนี้ได้ และเมื่อลูกหนี้ไม่มีรายได้ที่จะนำมาชำระหนี้ได้ การขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้เป็นทางเลือกที่ตีอีกทางเลือกหนึ่ง ที่จะทำให้สามารถปลดหนี้ได้ และเลือกแนวทางการไม่ก่อหนี้เพิ่ม และชำระหนี้เดิมให้หมด มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน เป็นอันดับที่ 4 เนื่องจากหากไม่มีการก่อหนี้เพิ่มเติม จะทำให้สามารถนำรายได้ หรือสินทรัพย์ที่มีอยู่มาชำระหนี้ได้อย่างเต็มที่ และจะทำให้มีหนี้คงเหลือลดลง รวมถึงไม่เป็นการก่อหนี้ที่เกินตัว

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 ครัวเรือน ซึ่งมีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ จำนวน 399 ครัวเรือน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน แหล่งที่มาของหนี้สิน และวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และอัตราร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	286	71.70
หญิง	113	28.30
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	8	2.00
26 – 35 ปี	188	47.10
36 – 45 ปี	170	42.60
46 – 55 ปี	30	7.50
56 ปีขึ้นไป	3	0.80
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าอนุปริญญา/ปวส.	39	9.80
อนุปริญญา/ปวส.	184	46.10
ปริญญาตรี	160	40.10
สูงกว่าปริญญาตรี	16	4.00
4. สถานภาพ		
โสด	150	37.60
สมรส	229	57.40
หย่าร้าง/หม้าย	20	5.00
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 - 2 คน	36	9.00
3 - 4 คน	312	78.20
5 คนขึ้นไป	51	12.80

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพ		
เกษตรกร	27	6.80
รับจ้างทั่วไป	67	16.80
พนักงานบริษัทเอกชน	143	35.80
พนักงานราชการ	35	8.80
รับราชการ	22	5.50
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	105	26.30
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	9	2.30
5,000 – 10,000 บาท	52	13.00
10,001 – 15,000 บาท	144	36.10
15,001 – 20,000 บาท	133	33.30
มากกว่า 20,000 บาท	61	15.30
8. จำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	31	7.80
10,000 – 50,000 บาท	85	21.30
50,001 – 100,000 บาท	144	36.10
100,001 – 500,000 บาท	100	25.10
500,001 – 1,000,000 บาท	18	4.50
มากกว่า 1,000,000 บาท	21	5.30
9. แหล่งที่มาของหนี้สิน		
สหกรณ์ออมทรัพย์	22	5.50
ธนาคารของรัฐได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย		
ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	79	19.80
ธนาคารพาณิชย์	95	23.80
กองทุนเพื่อการศึกษา	41	10.30
กองทุนหมู่บ้าน	50	12.50
หนี้นอกระบบ	37	9.30
ญาติพี่น้อง	75	18.80

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
10. วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้		
เพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน	59	14.80
เพื่อใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ	55	13.80
เพื่อการศึกษาของตนเอง	31	7.80
เพื่อการศึกษาของบุตร	31	7.80
เพื่อซื้อ/เช่าซื้อรถ	69	17.30
เพื่อซื้อบ้าน/ที่อยู่อาศัย	71	17.80
เพื่อประกอบธุรกิจ	45	11.30
เพื่อชำระหนี้	38	9.50

จากตารางที่ 4.3 พบว่า

เพศ จากการเก็บแบบสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 รองลงมา เป็นเพศหญิง มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

อายุ ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 26 – 35 ปี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 รองลงมาคือช่วงอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ช่วงอายุ 46 – 55 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 รองลงมาคือ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป จำนวน

51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 - 2 คน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 รับจ้างทั่วไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 พนักงานราชการ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 เกษตรกร จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และรับราชการ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมา คือรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 รายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 รายได้ 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

จำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหนี้สินที่เป็นตัวเงิน 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมาคือ 100,001 – 500,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 มากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 และมีหนี้สินที่เป็นตัวเงิน 500,001 – 1,000,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

แหล่งที่มาของหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหนี้สินที่มาจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาคือ จากธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 จากญาติพี่น้อง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 จากกองทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 จากหนี้บัตรเครดิต จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 ตามลำดับ และแหล่งที่มาของหนี้สินที่น้อยที่สุดคือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้มาเพื่อซื้อบ้าน/ที่อยู่อาศัย จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 รองลงมาคือเพื่อซื้อ/เช่าซื้อรถ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 เพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.80 เพื่อใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 เพื่อประกอบธุรกิจ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 เพื่อชำระหนี้ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 ตามลำดับ และมีวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้เพื่อการศึกษาของตนเอง และเพื่อการศึกษาของบุตร น้อยที่สุดเท่ากัน คือจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80

ตอนที่ 4 ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินและแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ของประชากรในจังหวัดภูเก็ตของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 399 คน นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ด้านรายได้	3.49	0.664	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.50	0.641	มาก
3. ด้านค่าใช้จ่าย	3.56	0.716	มาก
4. ด้านทัศนคติ	3.50	0.629	มาก
5. ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	3.44	0.693	มาก
6. วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	3.44	0.689	มาก
7. ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	3.50	0.685	มาก
รวม	3.49	0.567	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวม ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ และปัจจัยด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ปัจจัยด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรบริโภค และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ที่อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านรายได้

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านรายได้			
1. การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	3.26	0.920	ปานกลาง
2. การมีรายได้ที่ไม่แน่นอน	3.57	0.966	มาก
3. การมีรายได้เพียงคนเดียวแต่หาเลี้ยงคนทั้งครอบครัว	3.60	0.963	มาก
ครอบครัว			
4. การถูกปลดออกจากงานทำให้ขาดรายได้จนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ	3.23	1.054	ปานกลาง
5. การไม่มีรายได้เสริม	3.78	0.889	มาก
รวม	3.49	0.664	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านรายได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ การไม่มีรายได้เสริมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีรายได้เพียงคนเดียวแต่หาเลี้ยงคนทั้งครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก การมีรายได้ที่ไม่แน่นอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ การถูกปลดออกจากงานทำให้ขาดรายได้จนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านเศรษฐกิจ			
1. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้รายได้ลดลง	3.36	0.852	ปานกลาง
2. ผลประกอบการจากการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ ประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน	3.61	0.952	มาก
3. สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะ เศรษฐกิจทำให้ต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้ามากขึ้น	3.55	0.836	มาก
รวม	3.50	0.641	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ ผลประกอบการจากการประกอบอาชีพหรือธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจทำให้ต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้ามากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้รายได้ลดลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านค่าใช้จ่าย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านค่าใช้จ่าย			
1. มีการใช้จ่ายเงินตามความพอใจ	3.45	0.787	มาก
2. รับภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพียงคนเดียว	3.74	0.885	มาก
3. มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินภายในครัวเรือนจนต้องกู้ยืมเงิน มาใช้จ่ายในครัวเรือน	3.55	0.995	มาก
4. มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงส่งผล ให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	3.47	1.013	มาก
5. มีค่าใช้จ่ายสำหรับบุคคลในอุปการะ	3.57	1.009	มาก
6. ใช้จ่ายเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ กู้ยืม	3.59	0.985	มาก
รวม	3.56	0.716	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านค่าใช้จ่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.56 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ รับภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพียงคนเดียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ใช้จ่ายเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก มีค่าใช้จ่ายสำหรับบุคคลในอุปการะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินภายในครัวเรือน จนต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับมาก มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงส่งผลให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ มีการใช้จ่ายเงินตามความพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านทัศนคติ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านทัศนคติ			
1. มีทัศนคติ หากผ่อนได้ก็จะมีเครดิตดี	3.37	0.837	ปานกลาง
2. มีทัศนคติการมีทรัพย์สินจากการก่อหนี้มากทำให้บุคคลอื่นชื่นชม	3.53	0.968	มาก
3. มีทัศนคติ “ของมันต้องมี” ทำให้ต้องก่อหนี้เพื่อให้ได้สิ่งของมันมา	3.38	0.899	ปานกลาง
4. คิดว่าสามารถรับมือกับความเสียหายทางการเงินได้	3.72	0.738	มาก
รวม	3.50	0.629	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านทัศนคติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ คิดว่าสามารถรับมือกับความเสียหายทางการเงินได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีทัศนคติการมีทรัพย์สินจากการก่อหนี้มากทำให้บุคคลอื่นชื่นชม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก มีทัศนคติ “ของมันต้องมี” ทำให้ต้องก่อหนี้เพื่อให้ได้สิ่งของมันมามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ มีทัศนคติ หากผ่อนได้ก็จะมีเครดิตดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค			
1. มีพฤติกรรมการซื้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของหรือการบริการเพื่อตอบสนองรสนิยมของตนเอง	3.56	0.772	มาก
2. มีค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ	3.69	0.798	มาก
3. มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันเกิดจากแรงกระตุ้นของโฆษณา	3.46	0.831	มาก
4. มีพฤติกรรมการเล่นการพนันหรือเล่นหวยมาก จนไม่มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	3.39	1.090	ปานกลาง
5. ใช้เงินไปกับของมีนเมาและสิ่งเสพติดต่าง ๆ	3.26	1.045	ปานกลาง
6. อยากมีฐานะและความเป็นอยู่เท่าเทียมกับเพื่อนบ้าน จึงมีการกู้ยืมเพื่อมาซื้อและสร้างบ้าน รถและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.50	1.017	มาก
รวม	3.44	0.693	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.44 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ มีค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีพฤติกรรมการซื้อเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของหรือการบริการเพื่อตอบสนองรสนิยมของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับมาก อยากมีฐานะและความเป็นอยู่เท่าเทียมกับเพื่อนบ้าน จึงมีการกู้ยืมเพื่อมาซื้อและสร้างบ้าน รถและสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับมาก มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันเกิดจากแรงกระตุ้นของโฆษณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการเล่นการพนันหรือเล่นหวยมากจนไม่มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ใช้เงินไปกับของมีนเมาและสิ่งเสพติดต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้			
1. การก่อหนี้เพื่อการลงทุน	3.25	0.860	ปานกลาง
2. การก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์	3.79	0.787	มาก
3. การก่อหนี้เพื่อการศึกษาของตนเอง	3.32	1.015	ปานกลาง
4. การก่อหนี้เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม	3.45	0.980	มาก
5. การก่อหนี้เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยหรือซื้อบ้าน	3.51	0.999	มาก
6. การปล่อยเงินกู้ให้บุคคลอื่น	3.33	1.034	ปานกลาง
รวม	3.44	0.689	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.44 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ การก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การก่อหนี้เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือซื้อบ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก การก่อหนี้เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับมาก การปล่อยเงินกู้ให้บุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับปานกลาง การก่อหนี้เพื่อการศึกษาของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ การก่อหนี้เพื่อการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน			
1. ไม่ได้มีการวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย	3.27	0.848	ปานกลาง
2. ไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน	3.69	0.836	มาก
3. ไม่ได้มีการออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	3.53	0.926	มาก
รวม	3.50	0.685	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ ไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ไม่ได้มีการออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ไม่ได้มีการวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน	3.65	0.666	มาก
2. ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน	3.64	0.663	มาก
3. ด้านการประนอมหนี้	3.46	0.751	มาก
4. ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย	3.64	0.740	มาก
5. ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้	3.21	0.877	ปานกลาง
6. ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน	3.38	0.855	ปานกลาง
7. ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจาก หน่วยงานภาครัฐ	3.49	0.863	มาก
8. ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย	3.21	0.956	ปานกลาง
รวม	3.46	0.633	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินสูงสุดคือ ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน และด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ด้านการประนอมหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินต่ำที่สุดคือ ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ และด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การวางแผนทางการเงินในครัวเรือน			
1. การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	3.35	0.813	ปานกลาง
2. การวางแผนการออมเงิน	3.94	0.685	มาก
รวม	3.65	0.666	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การวางแผนการออมเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การเพิ่มรายได้ของครัวเรือน			
1. การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ	3.41	0.845	มาก
2. การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือน	3.88	0.707	มาก
รวม	3.64	0.663	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการประนอมหนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การประนอมหนี้			
1. การขอลดยอดหนี้ลงบางส่วน	3.29	0.862	ปานกลาง
2. การขอขยายเวลาการชำระหนี้ 1 – 2 ปี	3.63	0.904	มาก
3. การขอลดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนในแต่ละงวด	3.46	0.931	มาก
รวม	3.46	0.751	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการประนอมหนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การขอขยายเวลาการชำระหนี้ 1 – 2 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การขอลดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนในแต่ละงวด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับมาก และการขอลดยอดหนี้ลงบางส่วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย			
1. การได้ลดเงินต้น	3.35	0.874	ปานกลาง
2. การได้ลดดอกเบี้ย	3.69	0.857	มาก
3. การได้ลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย	3.87	0.840	มาก
รวม	3.64	0.740	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การได้ลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมากรองลงมาคือ การได้ลดดอกเบี้ย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก และการได้ลดเงินต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้			
1. การนำทรัพย์สินส่วนตัวไปขายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้	3.21	0.877	ปานกลาง
รวม	3.21	0.877	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ โดยการนำทรัพย์สินส่วนตัวไปขายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การหาผู้อื่นมารับหนี้แทน			
1. การขายกิจการพร้อมหนี้ให้บุคคลอื่น	3.31	0.957	ปานกลาง
2. การให้ญาติชำระหนี้แทน	3.45	1.013	มาก
รวม	3.38	0.855	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.38 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การให้ญาติชำระหนี้แทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการขายกิจการพร้อมหนี้ให้บุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงาน ภาครัฐ			
1. การเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้	3.26	0.948	ปานกลาง
2. การเข้าร่วมโครงการรีไฟแนนซ์หนี้บัตรเครดิต สำหรับ ผู้มีวินัยและประวัติดี	3.65	0.985	มาก
3. การเข้าร่วมโครงการมหกรรมร่วมใจแก้หนี้	3.54	1.013	มาก
รวม	3.49	0.863	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ การเข้าร่วมโครงการรีไฟแนนซ์หนี้บัตรเครดิต สำหรับผู้มีวินัยและประวัติดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การเข้าร่วมโครงการมหกรรมร่วมใจแก้หนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 อยู่ในระดับมาก และการเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
การเป็นบุคคลล้มละลาย			
1. ในการแก้ไขปัญหานี้สิน เมื่อปฏิบัติในข้ออื่น ๆ ท่านเคยคิดว่าหากแก้ไขปัญหานี้สินไม่ได้ ท่านยินยอมที่จะถูกฟ้องเป็นบุคคลล้มละลาย	3.21	0.965	ปานกลาง
รวม	3.21	0.965	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้านการเป็นบุคคลล้มละลายอยู่ในระดับปานกลาง นั่นคือในการแก้ไขปัญหานี้สิน เมื่อปฏิบัติในข้ออื่น ๆ ท่านเคยคิดว่าหากแก้ไขปัญหานี้สินไม่ได้ ท่านยินยอมที่จะถูกฟ้องเป็นบุคคลล้มละลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร 399 คริวเรือน จำแนกแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินออกเป็น 8 ด้าน คือ ด้านการวางแผนทางการเงินในคริวเรือน ด้านการเพิ่มรายได้ของคริวเรือน ด้านการประนอมหนี้ ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน และด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ โดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการวางแผนทางการเงิน ในครัวเรือน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.324**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.482**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.290**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.347**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.343**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.400**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.444**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่ายด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโศค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโศค มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในระดับน้อย และด้านเศรษฐกิจ ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.292**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.464**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.221**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.243**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโศค	Pearson Correlation (r)	0.229**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเพิ่มรายได้ของ ครัวเรือน
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.320**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.377**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.22 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนในระดับน้อย มีด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการประนอมหนี้

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการประนอมหนี้
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.560**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.537**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.619**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.485**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรบรีโภค	Pearson Correlation (r)	0.566**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.626**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.383**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.23 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรบรีโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการประนอมหนี้

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมการบริโภค มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับปานกลาง ด้านค่าใช้จ่ายและด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับมาก

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.356**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.459**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.299**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.356**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.358**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.460**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.338**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.24 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าด้านรายได้ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยในระดับน้อย ด้านเศรษฐกิจ และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการขายทรัพย์สิน บางส่วนเพื่อใช้หนี้
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.582**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.497**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.565**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการขายทรัพย์สิน บางส่วนเพื่อใช้หนี้
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.472**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโกล	Pearson Correlation (r)	0.550**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.636**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.406**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.25 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโกล ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่าด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโกล และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ ในระดับปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ในระดับมาก

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.646**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.360**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.701**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.500**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.715**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.745**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.428**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.26 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาด

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับน้อย ด้านทัศนคติ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับปานกลาง ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับมาก

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเข้าร่วมโครงการ การช่วยเหลือจากหน่วยงาน ภาครัฐ
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.486**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.444**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.534**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.397**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.533**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเข้าร่วมโครงการ การช่วยเหลือจากหน่วยงาน ภาครัฐ
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.599**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.341**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.27 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่า ด้านทัศนคติ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่ายด้านพฤติกรรมการบริโภค และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.484**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.393**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.469**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.439**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.493**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.549**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.436**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายในระดับปานกลาง

4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.29 แสดงถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่ได้มาทำการสังเคราะห์โดยการจับประเด็นข้อมูลที่เหมือนกันในแต่ละประเด็นแบ่งออกเป็นหมวดหมู่และให้ระดับความเห็นจากมากไปน้อย คำนวณเป็นร้อยละ และบรรยายถึงรายละเอียดที่พบ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ตจำนวน 399 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของ ประชากรในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ในการวิเคราะห์

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินมากที่สุดคือ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มี

ผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน รองลงมาคือ เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพลึกลับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ และเป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย ตามลำดับ

การนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สืบจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แนวทางอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สืบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือการเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รองลงมาคือ การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ การวางแผนการออมเงิน และการปรึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้ เป็นอันดับที่ 2 การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และการขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้ เป็นอันดับที่ 3 การไม่ก่อหนี้เพิ่ม และชำระหนี้เดิมให้หมด เป็นอันดับที่ 4

5.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สืบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีจำนวน 286 คน มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี การศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา/ปวส. สถานภาพสมรสจำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ 3 - 4 คน ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาทจำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน 50,001 – 100,000 บาทแหล่งที่มาของหนี้สินส่วนใหญ่คือธนาคารพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้มาเพื่อซื้อบ้าน/ที่อยู่อาศัย

ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินและแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้สืบของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตทั้ง 7 ด้านในภาพรวมมีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ และปัจจัยด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ปัจจัยด้านรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภค และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สืบของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สืบของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินสูงสุดคือ ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน และด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ด้านการประนอมหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินต่ำที่สุด คือด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ และด้านการเป็นบุคคลล้มละลายอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน ด้านการประนอมหนี้ ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินมากที่สุดคือ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน เพราะเนื่องจากทุกคนต่างต้องการที่จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความเท่าเทียมกันในสังคม มีสุขอนามัยที่ดี สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข และช่วยกันขับเคลื่อนทำให้เศรษฐกิจเติบโต ส่งเสริมให้ทุกคนมีงานมีอาชีพที่ดีที่ทำให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สามารถดูแลตัวเองและเลี้ยงดูครอบครัวได้ รวมถึงสามารถนำรายได้มาชำระหนี้เพื่อนให้หมดหนี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สยาม อรุณศรีมรกต และยงยุทธ วัชรกุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติเพื่อโลกอนาคต พบว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การใช้เท่าที่จำเป็น ไม่จำเป็นต้องสะสมทรัพย์สินหรือทรัพย์สินสมบัติที่เกินความจำเป็น ในการดำรงชีพไม่ใช้การดำรงอยู่เพื่อก่อให้เกิดกำไรของผู้มี

อำนาจและทุนมาก วิกฤตเศรษฐกิจทำให้ประชาชนที่พ้นจากสภาวะยากจนแล้วต้องกลับไปเผชิญสถานะเดิม เนื่องจากไม่มีงานทำ ดังนั้นการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน ผ่านการสร้างงาน โดยเฉพาะการสร้างงานที่มีคุณค่าจึงมีความสำคัญ รวมถึงการส่งเสริมการศึกษาที่เน้นคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาการจัดความยากจนเพื่อขจัดความยากจนทุกรูปแบบ การมีอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการของประชากรโลก การพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคงยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายมีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ตามลำดับ เนื่องจากประชากรในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่รับภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพียงคนเดียว ผลประกอบการจากการประกอบอาชีพหรือธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน และมีทัศนคติคิดว่าสามารถรับมือกับความเสียหายทางการเงินได้ ไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน และไม่มีรายได้เสริม มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ให้ค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ อีกทั้งยังมีการก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลวรรณ เดชานุกเบงษา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สินของประชากรในตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรหมู่บ้านเขวา ตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 80 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาหนี้สินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านพฤติกรรมผู้บริโภค

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินสูงสุด คือ ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน เนื่องจากวิธีที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินที่ดีที่สุดของประชาชนคือ การที่ประชาชนต้องรู้จักการวางแผนทางการเงินของครอบครัวอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับงานวิจัย มนต์ทนา คงแก้วนิตพลพิชัย

ดุลยวาทิตและกุลธีรา ทองใหญ่ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด มีขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครัวเรือนที่ตั้งอยู่จริงในพื้นที่ตำบลทะเลน้อยอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 337 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาและสาเหตุของหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่มาจากระดับการบริโภคของครัวเรือนที่สูงขึ้น รองลงมา คือความต้องการถือเงินเพื่อการลงทุนของครัวเรือน หนี้ในระบบสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าหนี้ในระบบระดับรายได้ไม่แน่นอนและไม่พอเพียงต่อรายจ่ายอุปโภคและบริโภค และพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ตามลำดับ ส่วนการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมา คือการตระหนักถึงความสำคัญของเงินฉุกเฉินเพื่อสำรองใช้เมื่อยามจำเป็น การนำเงินไปลงทุนอื่นๆ เพื่อต่อยอดรายได้ให้เพิ่มมากขึ้นและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการใช้จ่ายเงิน ตามลำดับ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการบริหารจัดการเงินหนี้สินและการออม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนด้านการประนอมหนี้ด้านการลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนด้านการเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย สอดคล้องกับงานวิจัย กฤติมา สระทองคำ (2557) ทำการศึกษาเรื่องสาเหตุหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงานนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 399 คน ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของปัญหาหนี้สินมาจากการที่รายได้เพียงพอรายจ่าย การรับภาระค่าใช้จ่ายเพียงคนเดียว การกู้มาประกอบธุรกิจ การกู้ยืมเพื่อชำระค่าเล่าเรียนให้บุตรหลาน การเสียโชคอื่น ๆ การดื่มสุรา และการกู้เพื่อซื้อบ้าน ความเห็นของพนักงานที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การวางแผนการเงินให้พนักงาน การจัดสวัสดิการด้านเงินกู้ การให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน การสร้างอาชีพเสริม และการหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสม โดยที่สาเหตุของปัญหาหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

0.05 และระดับภาระหนี้สินมีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1.1 รัฐบาลและสถาบันการเงิน ควรมีแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการวางแผนหรือออกนโยบายแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับประชาชน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

5.3.1.2 รัฐบาลและสถาบันการเงิน ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย การลดค่านิยมในด้านการใช้จ่าย การไม่สร้างหนี้เพิ่มเพื่อมาหมุนเวียน การให้ความรู้เรื่องหนี้และการแก้ไขปัญหาหนี้ ให้กับประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย เพื่อป้องกันไม่ประชาชนสร้างหนี้เกินตัว

5.3.1.3 ธนาคารหรือสถาบันการเงิน ควรมีนโยบายหรือข้อกำหนดในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ประชาชน โดยการคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของประชาชน รวมถึงการออกนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือในการแก้หนี้ให้กับประชาชน

5.3.1.4 ประชาชนควรรู้จักการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน และการวางแผนการออมเงิน ควรมีการจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ใช้จ่ายแค่ที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย และควรรหาอาชีพเสริมนอกเหนือจากการทำงานประจำ เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สิน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับประชาชน

5.3.2.2 ควรศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในมุมมองของสถาบันการเงินแต่ละองค์กร

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). หนี้ครัวเรือนเพิ่ม! ระเบิดลูกต่อไป...อุตสาหกรรมค้าปลีก. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/984163>
- กลางใจ แสงวิจิตร,พนิน อินทระ และภูมิ ชี้เจริญ. (2562). Fin Tech กับบทบาทในการจัดการหนี้ครัวเรือนนอกระบบ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นจาก <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/13036/1/440803.pdf>
- กฤติมา สระทองคำ. (2557). สาเหตุหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงานนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files//53920151.pdf
- กานต์มณี การินทร์. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้ครัวเรือนในสถานการณ์ช่วงโควิด-19 ของเกษตรกรในเขตตำบลสะแกโพรง จังหวัดบุรีรัมย์. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. สืบค้นจาก [file:///C:/Users/nickk/Downloads/JMHS5\(2\)+--+5+บทความวิจัย+ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้ครัวเรือนในสถานการณ์ช่วงโควิด+19_กานต์มณี+458-472+ok+18-4-65%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/nickk/Downloads/JMHS5(2)+--+5+บทความวิจัย+ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้ครัวเรือนในสถานการณ์ช่วงโควิด+19_กานต์มณี+458-472+ok+18-4-65%20(3).pdf)
- จุฑารัตน์ ช่างเจริญ. (2557). ความต้องการในการพัฒนาตนเองของพนักงาน บริษัท โฮโย (ไทยแลนด์) จำกัด. มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930254/title.pdf
- ฉัตรยากร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565, จาก <https://images-se-ed.com/ws/Storage/PDF/978616/081/9786160810154PDF.pdf>
- ชนาภวิวัฒน์ ชันทะ และสุภาคีพรรณ ตั้งตรงไพโรจน์. (2564). หนี้ครัวเรือนไทยกับแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <https://kuojs.lib.ku.ac.th/index.php/jfam/article/view/4487/2147>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ฐิติชฎามณ สุรินทร. (2560). ภาวะหนี้สินและการแก้ไขภาวะหนี้สินของกำลังพล กรมการสื่อสาร ท ห า ร กองบัญชาการกองทัพไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นจาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5903010188_8188_8323.pdf
- ณัฐพงษ์ ท่วมจันทร์.(2555).การศึกษาภาวะหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. สืบค้นจาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/308644>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). รายงานการประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย 2563. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2565, จาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Publications/DocLib_FSR2563/FSR2020.pdf
- ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2565).หนี้ครัวเรือน : ปัญหาที่ทุกคนต้องช่วยกันแก้. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2565, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/25650157TheknowledgeHouseholdDebt.aspx>
- ธัญญพัทธ์ วัฒนจิรพันธุ์ และจงจิต ลืออ่อนรัมย์. (2564). แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ต า ม แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มเกษตรกรตำบลไร่หลักทอง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก. สืบค้นจาก [file:///C:/Users/nickk/Downloads/nattapong2286,+%7B\\$userGroup%7D,+64-6-20-298-312-641013+แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร+\(APA\)%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/nickk/Downloads/nattapong2286,+%7B$userGroup%7D,+64-6-20-298-312-641013+แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร+(APA)%20(1).pdf)
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2561). เทคนิคการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการใช้สหสัมพันธ์และการถดถอยในการวิจัย , วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 11(1), 32-45. สืบค้นจาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/edjour_stou/article/view/131213
- ปรีชา วิทยาภรณ์. (2559). กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ คี ก ษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นจาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1018/1/54252911%20%20ปรีชา%20%20วิทยาภรณ์.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิมลวรรณ เดชานุเบกษา.(2558).การศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สินของประชากรใน ตำบลเขวา อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. สืบค้นจาก <http://research.rmu.ac.th/rdi-mis//upload/fullreport/1615216150.pdf>
- ภัทรารักษ์ แก้วจรรย์. (2558). ภาวะหนี้สินของพนักงานจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา เทศบาลนครแหลมฉบังอำเภอสัตหีบจังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcims/files/56920827.pdf
- มนต์ทนา คงแก้ว,นัดพลพิชัย ดุยวาทิตและกุลธีรา ทองใหญ่. (2561). สถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. สืบค้นจาก <https://riss.rmutsv.ac.th/project/?id=2859>
- มรกต วงศ์อรินทร์. (2563). ภาวะหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าสมุทรปราการ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/twin-8/6214154100.pdf>
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. (2564). โครงสร้างข้อมูลสถิติจำนวนประชากร 2564. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2565,จาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php
- วัชระ แยมชู. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่'. สืบค้นจาก https://mis.krirk.ac.th/librarytext/MBA/2563/F_Watchara_Yamchoo.pdf
- เศรษฐวิสุทธิ์ พรหมสิทธิ์. (2564). การวัดการสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565, จาก <https://bri.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2021/08/หมวด-5-เศรษฐวิสุทธิ์-11-8-64.pdf>
- สยาม อรุณศรีมรกต และยงยุทธ วัชรกุล. (2559). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติ เพื่อโลกอนาคต. วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย, 11(3), 1-7. สืบค้นจาก <https://doi.org/10.14456/jtir.2016.3>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). สถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). เกี่ยวกับ SDGs. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2565, จาก <https://sdgs.nesdc.go.th/เกี่ยวกับ-sdgs/>
- อรชума มุลศรี.(2558).การบัญชีชั้นกลาง2.คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. สืบค้นจาก <http://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/17pbv75fnS7SfN83w579.pdf>
- อัฐวุฒิ ยุทธวิธิ. (2565). ภาวะหนี้สินของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร 15. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/twin92/6214155528.pdf>
- Morse, J. M. (1994). Designing funded qualitative research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp.220-235). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.
- Urbinner, (2564). ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs). สืบค้น เมื่อ 15 กันยายน 2565, จาก <https://www.urbiner.com/post/maslow-hierarchy-of-needs>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลประเมินคุณภาพแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

แบบสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC)

ท่านที่ 1 ดร.รพีพรรณ เตชะพัฒนกุล

ท่านที่ 2 ผศ.ดร.ศิริยญา วิรุณราช

ท่านที่ 3 ดร.จิตติมา ปฎิมาประกร

โดยตัวเลขในแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

1 หมายถึง คำถามตรงหรือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อ	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	ชื่อ-นามสกุล	1	1	1	1.00
2	เพศ	1	1	1	1.00
3	อายุ	1	1	1	1.00
4	ระดับการศึกษา	1	1	1	1.00
5	อาชีพ	1	1	1	1.00
6	ตำแหน่ง	1	1	1	1.00
7	ช่องทางที่สามารถติดต่อได้				
	7.1 เบอร์โทรศัพท์	1	1	1	1.00
	7.2 อีเมล (E-mail)	1	1	1	1.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	ท่านมีแนวทางในการค้นพบวิธีการแก้หนี้สินโดยที่ท่านปฏิบัติหรือพบเห็นการปฏิบัติของประชาชน และทำให้สามารถมีแนวทางแก้หนี้สิน จนทำให้ท่านมีวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจนได้แก่อะไรบ้าง	1	1	1	1.00
2	หากเน้นในเรื่องแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ เป้าหมายที่ 1: ขจัดความยากจน เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และเป้าหมายที่ 16: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ ท่านนำมาใช้ในการแก้หนี้สินหรือไม่ หากใช่ ใช้อย่างไร	1	1	1	1.00

แบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC)

ท่านที่ 1 ดร.รพีพรรณ เตชะพัฒนสกุล

ท่านที่ 2 ผศ.ดร.ศิริกัญญา วิรุณราช

ท่านที่ 3 ดร.จิตติมา ปฎิมาประกร

โดยตัวเลขในแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

1 หมายถึง คำถามตรงหรือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	ปัจจุบันท่านมีหนี้สินหรือไม่				
	1.1 มีหนี้สิน	1	1	1	1.00
	1.2 ไม่มีหนี้สิน	1	1	1	1.00
2	เพศ				
	2.1 ชาย	1	1	1	1.00
	2.2 หญิง	1	1	1	1.00
3	อายุ				
	3.1 ต่ำกว่า 25 ปี	1	1	1	1.00
	3.2 26 – 35 ปี	1	1	1	1.00
	3.3 36 – 45 ปี	1	1	1	1.00
	3.4 46 – 55 ปี	1	1	1	1.00
	3.5 56 ปีขึ้นไป	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
4	ระดับการศึกษา				
	4.1 ต่ำกว่าอนุปริญญา/ปวส.	1	1	1	1.00
	4.2 อนุปริญญา/ปวส.	1	1	1	1.00
	4.3 ปริญญาตรี	1	1	1	1.00
	4.4 สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	1.00
5	สถานภาพ				
	5.1 โสด	1	1	1	1.00
	5.2 สมรส	1	1	1	1.00
	5.3 หย่าร้าง/หม้าย	1	1	1	1.00
6	จำนวนสมาชิกในครอบครัว				
	6.1 1 - 2 คน	1	1	1	1.00
	6.2 3 - 4 คน	1	1	1	1.00
	6.3 5 คนขึ้นไป	1	1	1	1.00
7	อาชีพ				
	7.1 เกษตรกร	1	1	1	1.00
	7.2 รับจ้างทั่วไป	1	1	1	1.00
	7.3 พนักงานบริษัทเอกชน	1	1	1	1.00
	7.4 พนักงานราชการ	1	1	1	1.00
	7.5 รับราชการ	1	1	1	1.00
	7.6 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1	1	1	1.00
	7.7 อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
8	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
	8.1 น้อยกว่า 5,000 บาท	1	1	1	1.00
	8.2 5,000 – 10,000 บาท	1	1	1	1.00
	8.3 10,001 – 15,000 บาท	1	1	1	1.00
	8.4 15,001 – 20,000 บาท	1	1	1	1.00
	8.5 มากกว่า 20,000 บาท	1	1	1	1.00
9	ปัจจุบันท่านมีหนี้สินที่เป็นตัวเงินจำนวนเท่าไร				
	9.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	1	1	1.00
	9.2 10,000 – 50,000 บาท	1	1	1	1.00
	9.3 50,001 – 100,000 บาท	1	1	1	1.00
	9.4 100,001 – 500,000 บาท	1	1	1	1.00
	9.5 500,001 – 1,000,000 บาท	1	1	1	1.00
	9.6 มากกว่า 1,000,000 บาท	1	1	1	1.00
10	แหล่งที่มาของหนี้สิน (โปรดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ)				
	10.1 สหกรณ์ออมทรัพย์	1	1	1	1.00
	10.2 ธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคาร ออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์	1	1	1	1.00
	10.3 ธนาคารพาณิชย์	1	1	1	1.00
	10.4 กองทุนเพื่อการศึกษา	1	1	1	1.00
	10.5 กองทุนหมู่บ้าน	1	1	1	1.00
	10.6 หนี้นอกระบบ	1	1	1	1.00
	10.7 ญาติพี่น้อง	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
11	วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ (โปรดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ)				
	11.1 เพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1.00
	11.2 เพื่อใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ	1	1	1	1.00
	11.3 เพื่อการศึกษาของตนเอง	1	1	1	1.00
	11.4 เพื่อการศึกษาของบุตร	1	1	1	1.00
	11.5 เพื่อซื้อ/เช่าซื้อรถ	1	1	1	1.00
	11.6 เพื่อซื้อบ้าน/ที่อยู่อาศัย	1	1	1	1.00
	11.7 เพื่อประกอบธุรกิจ	1	1	1	1.00
	11.8 เพื่อชำระหนี้	1	1	1	1.00
	11.9 อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	ด้านรายได้				
	1.1 ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	1	1	1	1.00
	1.2 ท่านมีรายได้ที่ไม่แน่นอน	1	1	1	1.00
	1.3 ท่านมีรายได้เพียงคนเดียวแต่หาเลี้ยงคนทั้งครอบครัว	1	1	1	1.00
	1.4 ท่านถูกปลดออกจากงานทำให้ขาดรายได้จนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งต่างๆ	1	1	1	1.00
	1.5 ท่านไม่มีรายได้เสริม	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิด ภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนน เฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	ด้านรายได้				
	1.1 ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	1	1	1	1.00
	1.2 ท่านมีรายได้ที่ไม่แน่นอน	1	1	1	1.00
	1.3 ท่านมีรายได้เพียงคนเดียวแต่หาเลี้ยง คนทั้งครอบครัว	1	1	1	1.00
	1.4 ท่านถูกปลดออกจากงานทำให้ขาด รายได้จนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งต่างๆ	1	1	1	1.00
	1.5 ท่านไม่มีรายได้เสริม	1	1	1	1.00
2	ด้านเศรษฐกิจ				
	2.1 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้รายได้ ของท่านลดลง	1	1	1	1.00
	2.2 ผลประกอบการจากการประกอบ อาชีพหรือธุรกิจของท่านประสบปัญหา การขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน	1	1	1	1.00
	2.3 สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาเพิ่ม สูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจทำให้ต้องใช้ จ่ายเงินในการซื้อสินค้ามากขึ้น	1	1	1	1.00
3	ด้านค่าใช้จ่าย				
	3.1 ท่านมีการใช้จ่ายเงินตามความพอใจ	1	1	1	1.00
	3.2 ท่านรับภาระค่าใช้จ่ายภายใน ครัวเรือนเพียงคนเดียว	1	1	1	1.00
	3.3 ท่านมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินภายใน ครัวเรือน เช่น ค่ารักษาพยาบาลในกรณี ที่ประสบอุบัติเหตุ หรือมีการเจ็บป่วย เป็นต้น จนต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายใน ครัวเรือน	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิด ภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนน เฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
3	ด้านค่าใช้จ่าย (ต่อ)				
	3.4 ท่านมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงส่งผลให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	1	1	1	1.00
	3.5 ท่านมีค่าใช้จ่ายสำหรับบุคคลในอุปการะ เช่น ค่าเล่าเรียนบุตรหลาน	1	1	1	1.00
	3.6 ท่านใช้จ่ายเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	1	1	1	1.00
4	ด้านทัศนคติ				
	4.1 ท่านมีทัศนคติ หากผ่อนได้ก็จะมีเครดิตดี	1	1	1	1.00
	4.2 ท่านมีทัศนคติการมีทรัพย์สินจากการก่อก้อนนี้ทำให้บุคคลอื่นชื่นชม	1	1	1	1.00
	4.3 ท่านมีทัศนคติ “ของมันต้องมี” ทำให้ต้องก่อก้อนเพื่อให้ได้สิ่งของนั้นมา	1	1	1	1.00
	4.4 ท่านคิดว่าสามารถรับมือกับความเสียหายทางการเงินได้	1	1	1	1.00
5	ด้านพฤติกรรมการบริโภค				
	5.1 ท่านมีพฤติกรรมการซื้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของหรือการบริการเพื่อตอบสนองรสนิยมของตนเอง	1	1	1	1.00
	5.2 ท่านมีค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ เช่น เสื้อผ้า เครื่องใช้ต่างๆ	1	1	1	1.00
	5.3 ท่านมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันเกิดจากแรงกระตุ้นของโฆษณา	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิด ภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนน เฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
5	ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค (ต่อ)				
	5.4 ท่านมีพฤติกรรมการเล่นการพนันหรือเล่น หวยมาก จนไม่มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1.00
	5.5 ท่านใช้เงินไปกับของมีนเมาและสิ่งเสพติด ต่างๆ เช่นสุรา บุหรี่	1	1	1	1.00
	5.6 ท่านอยากมีฐานะและความเป็นอยู่เท่า เทียมกับเพื่อนบ้าน จึงมีการกู้ยืมเพื่อมาซื้อ และสร้างบ้าน รถและสิ่งอำนวยความสะดวก	1	1	1	1.00
6	วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้				
	6.1 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อการลงทุน เช่น ซื้อ กองทุน ซื้อประกัน และธุรกิจเสริม	1	1	1	1.00
	6.2 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็น สินทรัพย์	1	1	1	1.00
	6.3 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อการศึกษาของตนเอง	1	1	1	1.00
	6.4 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อนำไปชำระหนี้สิน เดิม	1	1	1	1.00
	6.5 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมที่ อยู่อาศัย หรือซื้อบ้าน	1	1	1	1.00
	6.6 ท่านมีหนี้สินเนื่องจากการปล่อยเงินกู้ให้ บุคคลอื่น	1	1	1	1.00
7	ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน				
	7.1 ท่านไม่ได้มีการวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย	1	1	1	1.00
	7.2 ท่านไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่าย ภายในครัวเรือน	1	1	1	1.00
	7.3 ท่านไม่ได้มีการออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายใน ยามฉุกเฉิน	1	1	1	1.00

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปัญหานี้สิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	การวางแผนทางการเงินในครัวเรือน				
	1.1 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	1	1	1	1.00
	1.2 วางแผนการออมเงิน	1	1	1	1.00
2	การเพิ่มรายได้ของครัวเรือน				
	2.1 การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ	1	1	1	1.00
	2.2 การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือน	1	1	1	1.00
3	การประนอมหนี้				
	3.1 การขอลดยอดหนี้บางส่วน	1	1	1	1.00
	3.2 การขอขยายเวลาการชำระหนี้ 1 - 2 ปี	1	1	1	1.00
	3.3 การขอลดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนในแต่ละงวด	1	1	1	1.00
4	การได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย				
	4.1 การได้ลดเงินต้น	1	1	1	1.00
	4.2 การได้ลดดอกเบี้ย	1	1	1	1.00
	4.3 การได้ลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย	1	1	1	1.00
5	การขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้				
	5.1 การนำทรัพย์สินส่วนตัวไปขายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้	1	1	1	1.00
6	การหาผู้อื่นมารับหนี้แทน				
	6.1 การขายกิจการพร้อมหนี้ให้บุคคลอื่น	1	1	1	1.00
	6.2 การให้ญาติชำระหนี้แทน	1	1	1	1.00

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนนเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
7	การเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ				
	7.1 การเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้	1	1	1	1.00
	7.2 การเข้าร่วมโครงการรีไฟแนนซ์หนี้บัตรเครดิตสำหรับผู้มีวินัยและประวัติดี	1	1	1	1.00
	7.3 เข้าร่วมโครงการมหกรรมร่วมใจแก้หนี้	1	1	1	1.00
8	การเป็นบุคคลล้มละลาย				
	8.1 ในการแก้ไขปัญหานี้สิน เมื่อปฏิบัติในข้ออื่น ๆ ท่านเคยคิดว่าหากแก้ไขปัญหานี้สินไม่ได้ ท่านยินยอมที่จะถูกฟ้องเป็นบุคคลล้มละลาย	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม



แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง: แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ

โดยคำตอบที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้ จะถูกนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาววรลักษณ์ ระวังภัย

ผู้วิจัย

2. หากเน้นในเรื่องแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และเป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพซึ่งมีประสิทธิผลรับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ ท่านนำมาใช้ในการแก้หนี้สินหรือไม่ หากใช่ ใช้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง: แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชนกรในจังหวัดภูเก็ต

โดยคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้ จะถูกนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาววรลักษณ์ ระวังภัย

ผู้วิจัย

7. อาชีพ

- | | |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> เกษตรกร | <input type="checkbox"/> รับจ้างทั่วไป |
| <input type="checkbox"/> พนักงานบริษัทเอกชน | <input type="checkbox"/> พนักงานราชการ |
| <input type="checkbox"/> รับราชการ | <input type="checkbox"/> ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว |
| <input type="checkbox"/> อื่นๆ โปรดระบุ..... | |

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- | | |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> น้อยกว่า 5,000 บาท | <input type="checkbox"/> 5,000 – 10,000 บาท |
| <input type="checkbox"/> 10,001 – 15,000 บาท | <input type="checkbox"/> 15,001 – 20,000 บาท |
| <input type="checkbox"/> มากกว่า 20,000 บาท | |

9. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินที่เป็นตัวเงินจำนวนเท่าไร

- | | |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ต่ำกว่า 10,000 บาท | <input type="checkbox"/> 10,000 – 50,000 บาท |
| <input type="checkbox"/> 50,001 – 100,000 บาท | <input type="checkbox"/> 100,001 – 500,000 บาท |
| <input type="checkbox"/> 500,001 – 1,000,000 บาท | <input type="checkbox"/> มากกว่า 1,000,000 บาท |

10. แหล่งที่มาของหนี้สิน (โปรดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- สหกรณ์ออมทรัพย์
- ธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
- ธนาคารพาณิชย์
- กองทุนเพื่อการศึกษา
- กองทุนหมู่บ้าน
- หนี้นอกระบบ
- ญาติพี่น้อง

11. วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ (โปรดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- | | |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> เพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน | <input type="checkbox"/> เพื่อใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ |
| <input type="checkbox"/> เพื่อการศึกษาของตนเอง | <input type="checkbox"/> เพื่อการศึกษาของบุตร |
| <input type="checkbox"/> เพื่อซื้อ/เช่าซื้อรถ | <input type="checkbox"/> เพื่อซื้อบ้าน/ที่อยู่อาศัย |
| <input type="checkbox"/> เพื่อประกอบธุรกิจ | <input type="checkbox"/> เพื่อชำระหนี้ |
| <input type="checkbox"/> อื่นๆ (โปรดระบุ) | |

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของท่าน
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับคะแนนที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านรายได้					
1.1 ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย					
1.2 ท่านมีรายได้ที่ไม่แน่นอน					
1.3 ท่านมีรายได้เพียงคนเดียวแต่หาเลี้ยงคนทั้งครอบครัว					
1.4 ท่านถูกปลดออกจากงานทำให้ขาดรายได้จนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ					

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านรายได้(ต่อ)					
1.5 ท่านไม่มีรายได้เสริม					
2. ด้านเศรษฐกิจ					
2.1 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้รายได้ของท่านลดลง					
2.2 ผลประกอบการจากการประกอบอาชีพหรือธุรกิจของท่านประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน					
2.3 สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจทำให้ต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้ามากขึ้น					
3. ด้านค่าใช้จ่าย					
3.1 ท่านมีการใช้จ่ายเงินตามความพอใจ					
3.2 ท่านรับภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพียงคนเดียว					
3.3 ท่านมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินภายในครัวเรือน เช่น ค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุ หรือมีการเจ็บป่วย เป็นต้น จนต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในครัวเรือน					
3.4 ท่านมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระที่พึ่งพิงส่งผลให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน					
3.5 ท่านมีค่าใช้จ่ายสำหรับบุคคลในอุปการะ เช่น ค่าเล่าเรียนบุตรหลาน					
3.6 ท่านใช้จ่ายเงินกู้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม					

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ด้านทัศนคติ					
4.1 ท่านมีทัศนคติ หากผ่อนได้ก็จะมีเครดิตดี					
4.2 ท่านมีทัศนคติการมีทรัพย์สินจากการก่อหนี้ มากทำให้บุคคลอื่นชื่นชม					
4.3 ท่านมีทัศนคติ “ของมันต้องมี” ทำให้ต้องก่อ หนี้เพื่อให้ได้สิ่งของนั้นมา					
4.4 ท่านคิดว่าสามารถรับมือกับความเสียหายทาง การเงินได้					
5. ด้านพฤติกรรมการบริโภค					
5.1 ท่านมีพฤติกรรมการซื้อเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของ หรือการบริการเพื่อตอบสนองรสนิยมของตนเอง					
5.2 ท่านมีค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ เช่น เสื้อผ้า เครื่องใช้ต่าง ๆ					
5.3 ท่านมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันเกิดจากแรง กระตุ้นของโฆษณา					
5.4 ท่านมีพฤติกรรมการเล่นการพนันหรือเล่น หวยมาก จนไม่มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน					
5.5 ท่านใช้เงินไปกับของมีนเมาและสิ่งเสพติด ต่าง ๆ เช่น สุรา บุหรี่					
5.6 ท่านอยากมีฐานะและความเป็นอยู่เท่าเทียม กับเพื่อนบ้าน จึงมีการกู้ยืมเพื่อมาซื้อและสร้างบ้าน รถและสิ่งอำนวยความสะดวก					

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6. วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้					
6.1 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อการลงทุน เช่น ซื้อกองทุน ซื้อประกัน และธุรกิจเสริม					
6.2 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์					
6.3 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อการศึกษาของตนเอง					
6.4 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม					
6.5 ท่านมีการก่อหนี้เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือซื้อบ้าน					
6.6 ท่านมีหนี้สินเนื่องจากการปล่อยเงินกู้ให้บุคคลอื่น					
7. ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน					
7.1 ท่านไม่ได้มีการวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย					
7.2 ท่านไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน					
7.3 ท่านไม่ได้มีการออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	ระดับความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน				
	5	4	3	2	1
1. การวางแผนทางการเงินในครัวเรือน					
1.1 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย					
1.2 วางแผนการออมเงิน					
2. การเพิ่มรายได้ของครัวเรือน					
2.1 การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ					
2.2 การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือน					
3. การประนอมหนี้					
3.1 การขอลดยอดหนี้บางส่วน					
3.2 การขอขยายเวลาการชำระหนี้ 1 – 2 ปี					
3.3 การขอลดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนในแต่ละงวด					
4. การได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย					
4.1 การได้ลดเงินต้น					
4.2 การได้ลดดอกเบี้ย					
4.3 การได้ลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย					
5. การขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้					
5.1 การนำทรัพย์สินส่วนตัวไปขายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้					

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้สิน	ระดับความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหานี้สิน				
	5	4	3	2	1
6. การหาผู้อื่นมารับหนี้แทน					
6.1 การขายกิจการพร้อมหนี้ให้บุคคลอื่น					
6.2 การให้ญาติชำระหนี้แทน					
7. การเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ					
7.1 การเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้					
7.2 การเข้าร่วมโครงการรีไฟแนนซ์หนี้บัตรเครดิต สำหรับผู้มีวินัยและประวัติดี					
7.3 เข้าร่วมโครงการมหกรรมร่วมใจแก้หนี้					
8. การเป็นบุคคลล้มละลาย					
8.1 ในการแก้ไขปัญหานี้สิน เมื่อปฏิบัติในข้ออื่น ๆ ท่านเคยคิดว่าหากแก้ไขปัญหานี้สินไม่ได้ ท่านยินยอมที่จะถูกฟ้องเป็นบุคคลล้มละลาย					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	วรลักษณ์ ระวีงภัย
รหัสประจำตัวนักศึกษา	6410521049
วุฒิการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่สำเร็จการศึกษา 2561
ประวัติการทำงาน	2561 - ปัจจุบัน บริษัท บริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)